١٠٩٦
١٠٩٢

RAĞIP P.
Ka. N.
1085

١٧

T. C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
RAGIP PAŞA KÜTÜPHANESİ
MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 935

١٠٨١ رك

ديوان خيريۀ حضرت نابی

حمد اول الله كريم الشانه   مبدع دائرۀ امكانه

كه ايدوب خامۀ صنعی تدبير   نسخۀ عالمی ايتدی تحرير

رحمت عام خداوند كريم   ايتدی عالمده فيضی تعميم

جنبش لطفه كلوب خامۀ جود   چكدی لوح عدمه نقش وجود

بار اولوب رحمته دست عدم   اولدی مفتوح طلسم عالم

ايتدی ميزان يكف بود و نبود   عدم سنگ ترازوی وجود

اوبيجق روی وجود اينه تاب   اولدی مرآت عدم صورت ياب

رفع اولوب الحجۀ نار عدم   پرده دن چيقدی سواد اعظم

دوشنوب عالمه قاليچۀ خاك   اوسننه دوندی قباب افلاك

اولدی كردونه ايله بوچار فصول   كاسۀ چار كول بزم قبول

امهاتی ايدوب آبا ايله جمع   ارآره ياندی محبتدن شمع

تامواليد ثلاث اولدی عيان   معدنيات نبات حيوان

يوريدی قافلۀ لطف كرم   چيقدی عالم عقبندن آدم

ايلدی مرتبۀ انسانی   غايت مرتبۀ حيوانی

ايتدی بو صورت طلسمی ظهور   اكمل اشرف انواع ظهور

قوريلوب سلّم ترتيب حكم   چيقدی تا صدر وجود آدم

آب كلده ايديجك نقش ظهور   سجده يه اولدی ملائك مأمور

اولوب انسانده مراتب يكجا   اولدی منقول تفاصيل پيدا

كيمسی سكر اولوب كيمی پياز   اولديلر بربرندن ممتاز

رتبه رتبه اولوب انواع انام   درجاتيله ظهور ايتدی نظام

بی مراتب يقيلوب كون و مكان   عالمك ييرينی طوتمز نادان

كورمز مصلحتن آتش آب   ايدبلمز عمل باد تراب

ايده مز آهنك افعالنی زر   ويرمز جاشنی ملحی كهر

كورمز دستك اوموزينی قدم   وارمز سيف مقامنه قلم

بصرك ايلدوكن كوش ايدمز   هوشك انديشه سنی موش ايده مز

بزركر يرينی طوتمز ذركر   كشف فكر كارينی بلمز دولتكر

مالكك كارينی كورمز مملوك   بلمز احوال رعايای ملوك

كرم سروك ويرمز احكامن   زنبور خشك ترك فرجامن

سايه بلمز اثرك خورشيدك   جام بلمز طربن جمشيدين

عكسين بوليجه درمجموعك   انكله اولدوغنی قدر مطبوعك

اولدی مرآت تقابل پيدا   ضدله منكشف اولدی اشيا

حكمت قدرته غايت يوقدر   بو تماشايه نهايت يوقدر

بو نظام اوزره دخی اخراجه   عقلك ايرديكی قدر اول انكار

رتبهٔ آخرت دنیاده
جاری اولمش صورت معناده

منصوبات مراتب دخی چوق
بحر در موجه سنک غایتی یوق

ویردی سر قافله شهر شهود
بو قدر الا که مراتبله وجود

جمله دن ولایت اعلا
انبیا رتبه سی اندن ارقا

انبیا صدر سریر اعزاز
هر بری بدر منیر اعجاز

لیک سلطان سریر عالم
حضرت سید ابن آدم

حکم فرمای نگین لولاک
خطهٔ سیرای وما ارسلناک

گوهر ما حصل لجهٔ جود
میوهٔ نه طبق باغ وجود

فاتحه دخمهٔ گنجینهٔ نور
علت غائیهٔ نقش ظهور

اولین حرف کتاب حکمت
مقصد معنئ لفظ نعمت

ابتدای نفس رحمانی
انتهای اثر ربانی

صورت معنئ معنای صور
نور بالاکش قندیل قدر

زیور صدر سرای هستی
خازن گنج بلند پستی

ختم گنجینهٔ سر کونین
سرهم داده قاب قوسین

صاحب مرتبهٔ او ادنی
عارف مسئلهٔ ما اوحی

زینت زین براق تمکین
رفرف آرای ره علیین

حکم فرمای بلاد ملکوت
نوربخشای فضای جبروت

نیر

نیر مشرق انواع علوم
خوجهٔ فن رسالات عموم

مورد وحی جلیل تنزیل
مخبر عنه بطون انجیل

صفوة الصفوهٔ قند ارواح
نخبة النخبه اشباح ملاح

اشرف اشرف انواع بشر
احسن احسن تقویم صور

رحمت عالمیان روح جهان
مرکز دائرهٔ کون مکان

احمد الخلق محمد محمود
یعنی محبوب خداوند ودود

اصل کل مظهر اسم اعظم
جمله دن اولدی مراتبی اتم

صالدی آفاقه سروری سوری
اول ما خلق الله نوری

ختم اولوب ذاتی ایله عز وعلا
مرکزین بولدی صفات علیا

ویردی دور فلکه ذاتی نظام
بدؤ ختم اولدی وجودیله تمام

خاک غیب ایچره تخم مستور
ایلدی میوهٔ بطوننده ظهور

گورینوب دورده میم سرمد
اولدی موجود احد ذات احمد

ایلسک اول ارکانی سؤال
آخر اسم محمد اکا دال

ایلیوب ذاتنه الله تعظیم
ایتدی بالذات صلوات تسلیم

ذاتنه اوله صلوتیله سلام
آل اصحابنه تا روز قیام

مطلبه مجمل احوال

ای ابو الخیر محمد چلبی
ای ایدن ذاتنی مزین حلبی

جگریم یاره‌سی همدم واوی / دوحهٔ دولتمک نوباری
پرتوی نور حیاتم سن سین / محض خیر برکاتم سن سین
سنی ایتدی کرمندن اعطا / پدرک یوسف نابی یه خدا
سنده ظاهر در ایا طفل نبیه / معنیء الولد سر ابیه
اولدی ذاتک سنک ای نوبهر / زینتی گلشن هستیء پدر
صاله لی باشیمه ذاتک سایه / بن سنکله یاقرین دنیایه
سنی ویردی بکا اول فیض مآب / موسم سن کبیرده وهاب
طوغیجق عالمه حسنک ماهی / گذران ایتمشیدم بیچگاهی
چار پنجکاهده ویردی سنی حق / هفت سالنده یازلدی بو ورق
وطنم شهر دلارای رها / وقت تحریر مقوم شهبا
نه رها نسخهٔ گلزار جنان / مسقط راسی خلیل الرحمن
اول رها غبطهٔ که خطهٔ شام / مظهر معجزهٔ برد و سلام
برزمان ادرنه و استانبول / اولدی سکا بکا جای نزول
حمدلله نیجه منصب جاه / اولدی بونده پی احسان اله
جذبهٔ آب هوا اولدی سبب / اولدی آرامگهم شهر حلب

سبب نصیحت نامه

ای چراغ طرب افزا امل / هبهٔ حضرت حق عز و جل

حمدلله نسبک عالیدر / علمایه جد ابک عالیدر
گرچه بالاسی بلنمز اما / بلنن مرتبه در مذهب علما
لیک بوقدر آب جدرنه گلاو / گندک ایت مرتبهٔ فضله صعود
اصلی ممدوح سن ارضع خدا / اصل اولانه ایلمز البته خطا
هر نه وار جوهر ذاتی بنده / جمله مجموع مهیا سنده
سنده اخلاق مدایح جوقدر / حمدلله که زمانیم یوقدر
بوی خلق حسنک عطر بدر / سنده آثار ادب فطریدر
فیض حقدن ایرشور امدادک / کسبه حاجت قومز استعدادک
ایتسون الله سنی برخوردار / طوته سن علم طبیعتده قرار
لیک او معنایه که انفاس پدر / ایدر اولادینه تأثیر اکثر
انکیچون سکا اویره کوشر / اولمغیچون سکا سرمایهٔ هوش
چقوب معدن دلدن یکسر / نظمله رشتهٔ نظمه چکوب تا که گهر
ایلدیم نظم نصیحت تحریر / که ایده دیدهٔ ادراکی قریر
کسوهٔ نظمه قودقده خامه / ایلدم نامنی خیری نامه
حرز جان کف عز اتمله / باغله حکمتی بازوی دله بختیله
هر زمان استرم ای جان پدری / اوله اویزهٔ گوشک بو گهری
بونی نازک دوشن جانندر / بردم ایرمیه سن یانندن

نا محشر اوله فیضی جاری / هم سکا اوله هم عجب ساری
سنده حتی نا بو نعمدن بیه سن / یادکاری پدر مدر دیه سن
ناکشاده اوله بو خوان نوال / اوله نعمتده طفیلک اطفال
دوکجی نطقک ایله ساد ایله سن / بر دعا ایله بنی یاد ایده سن

نظم جمله شروط اسلام

ای سهی سرو جوانان شهود / نو حرامنده بستان وجود
عالمک شغله سندن اقدم / بو دراننه الهم والزم
ایدوب انجام امورینی تدبیر / ایلیه خانهٔ دینی تعمیر
ایدی اندازهٔ حکمتله قیام / بعده پنج ارکان بنای اسلام
بو بنا ایچره اولان راحتدر / طشره سی باذرهٔ افتدر
بو بنا داخلیدر باغ نعیم / خارجی ناصیهٔ نار جحیم
داخلی اهل هدا ایتدر رهب / خارجی اهل عوا ایتدر رهب
فرضدر انده صفین فوت صلوات / اقتدارک وار ایسه حج و زکوة
قیلا دا سنه درونک تاز / برینک فوتنه کوسترمه جواز
اوله کر زکتی فرمای غنی / هر نه امر ایتدیسه اشله انی
مؤمنه خلعت دیندر تقوی / واجبات سنن و مستحبات
ستری وار هر برینک حکمتی وار / حطره کلمز نیجه حاصیتی وار

الیمش حضرت وهاب کریم / هر برین واسطهٔ لطف عمیم
حق عنیدر سنک اعمالنده / ینه سن سین بیه جک مالنده
سکا راجع اولور اجر کار / نیک بد هر نه ایدرسک عمار
صاحب حمد اول اراینک منتشر / بیله سن حمد مبارک ایمش

اولا لازم دین نیبانی

ای نهال چمن افروز ادب / ای فرح بخش دل و دیده اب
ایت شهادت اوکسن امر ظهور / تاکه مشهود ک اوله بود و نبود
ایله شهادت یر شهود دهنک / اوله سوز اقرار معانی سخنک
قلبک ایت خلوت سر تحقیق / شمع پرنور یقین تصدیق
بو شهادتدر امان ملت / زیور جبههٔ تاب جنت
بو شهادتله بولور فرقی عیان / ظلمت کفره شعاع ایمانه
بو شهادتدر اساس تمکین / یاپیلور اوسته مقصوده دین
بو شهادتدر امام اسلام / اولین موج محیط الحکام
بو شهادتدر او مفتاح هدا / که بو نکله اچیلور باب رضا
بو شهادتله اولور برک زبانه / ماهیهٔ لجهٔ دین ایمان
بو شهادتدر او ترکیب شفا / که ایدر مردهٔ جعلی احیا

مطلب ما حصل شروط صلوة

ای گل باغچهٔ بی کم کاست   پدر پیرک ایدن قرینی راست
وقت گلدکده ایمان ایله وضو   ماسوادن ده رحمن دستنکی یو
گیدر اندامنه پیراهن نور   اوله سن لایق میدان حضور
مؤمنک اولدی چو معراجی وضو   دیدم کی ایله بو معراجه صعود
سن قیاس ایتمه نمازی تکلیف   جانبی حقدن او دربر تشریف
دین عمادینی اقامت ایله   مصر اسلامی عمارت ایله
دستنک ایت تحمنی ازنه روا   حلقهٔ درگوش ایدیکل ایمانه
سجده ده خم زدهٔ آب دول   نقطهٔ دایرهٔ محراب اول
پیش حقده یوزکی یرلره سور   بندهٔ درگهی اول دولتی گور
بی توجه بر امر کاهی نماز   ایله هر سجده‌ده بیک کوز نیاز
محو مستغرق دیدار حق اول   مست لا ینفصل خبر از حق اول
اوله حیرت زدهٔ جنت نار   اول انک صاحبنه عاشق زار
بانه هنگام سحر بیدار اول   وقف سجادهٔ استغفار
نه سعادت وار و باغلیه کن   حق حضورنده وار و باغلیه سن
ایده سن سجده ایکی وضع جبین   گوره سن سلطنت روی زمین
هله قورلر کوز ای فرزانه   هرکسی بینکنه سلطانه
ز لطف خدا اوله مقبول و دود   فرض اولدی سکا صلات معدود

اکلین سجده‌ده باش قالدرمز   دولت عالم حشم الدرمز
قبله ده قالمز ابدی ارامک   اکله سن قدرینی اگر اسلامک
سکا بر ستر ایدر بن چهره نما   گرچه اطفاله دکل کشفی سزا
جد جهد ایت اوله سن نایل فهم   رفته رفته اوله سن واصل فهم
سن نمازه ایده سن چونکه قیام   الف اولور سن ای ایاقا تمام
راکع اولسک گوریسو صورت دال   انبیا سرّ بدرا اکله بو مقال
ساجد اولسک گوریسو حلقهٔ میم   ادم اولورسک ایا روح جسیم
اکله چونکم سکا کشف اوله بو راز   ادم اولورمی ایدن ترک نماز

مطلب شرف فرض صیام

ای باغ میوهٔ باغ پدری   صدف بحر حیاتک گهری
بی فرض نا اوله جسمکده قوا   ایلمه فوت صیام رمضان
صومدر قوللرینه لطف خدا   صوم بالذات ایدر الله جزا
صوم بر مانع رحمتدر   نوردن صائمه بر خلعتدر
صومدر قابل کتم اخفا   دخله فرصت بولمیز صوم ریا
تریاک سمیتدر صوم   اتصاف ملکیدر صوم
نفس صائم ایچون دید ریوا   مسکدن بیشه خدا مقبول
رضهای نعیم جنت اولور   ترک نعمت سبب نعمت اولور

تا سیاهی سبب اولنجه بر   مهر اورا غزنه فص خورشید
تا درخشان اوله نور ذاتک   ظلمت سیله قلبه ظلماتک
نه سعادت اوله سن لب بسته   اوله سن دغدغه دن وارسته
بند اولوب راه گذار دهلک   اوله آسوده رباط بدنک
سبیله سن یاسنمر قندیل دلک   اچه سن اینه سن آب کلک
اوله ذاتنده کثافت نایاب   بوله انوار لطافت تف وتاب
خانهٔ دل اوله ظلمتدن دور   ماه روز روشن اوله سن مشهود

مطلب حج طواف عرفات

ای گل نازه رس گلشن جانه   بوی پیرای دماغ عرفانه
کعبه دن خبر ویره انجم سفر   سفری بیهوده درنار سفر
کعبه بیت الشرف اعظمدر   نقطهٔ دائرهٔ عالمدر
کعبه در قبلهٔ ملک ملکوت   مایه پیرای سرای ناسوت
کعبه در ساق درخت رحمت   کعبه در ستون دین دولت
کعبه در شمع سراپردهٔ راز   اولدی پروانه‌سی ارباب نیاز
کعبه در ستر سموات علا   حامهٔ جام سیاه لیلا
کعبه در سجده که انس ملک   کعبه در حجرهٔ طاق فلک
کعبه در ساحهٔ گلزار نعیم   نعم نوربله پر صحن حطیم

کعبه در مخزن اسرار خدا   زاد الله تعالی شرفا
کرسیٔ مملکت ربانی   سده‌گه بارگه رحمانی
مرکز دائرهٔ عالم خاک   بانشینه دور ایدر انک افلاک
کعبه ابدال سرآمد قدر   پایه‌سنکی حجر الاسود در
اولین نقطهٔ سطر تکوین   خال عنبرین شکن اوزرینه
حجر اسود ایدر سنک شفا   بوسه گاه لب محبوب خدا
اولین صورت آینهٔ آب   گرد بالاکش میدانه تراب
سرمه دردیده یه خاک مشکی   ساحهٔ مردهٔ طربگاه صفا
اولمش اعادهٔ تطهیر عصات   چاه زمزمدن آقن آب حیات
رویبدر رهبر یوزینک خاک حرم   عالمک یوزی صویدر زمزم
شست شوی گهنه بخت   دوکلور التونه اولوقدن رحمت
اب زمزمدن اوداروی صفا   که ویرر خستهٔ عصیانه شفا
اویلجی واصل حد میقات   ایکی احرامدن آچ ایکی قنات
بخش ایدر عمره ترقی عمره   حصهٔ رحمت الور بهر زهره
عزم ایدر کوه کره مانند پلنگ   نفس غلغلهٔ تاک لبیک
بونه دولت نه سعادتدر کاه   کا اوله سن طائف درگاه الله
ایله میدان مطاف اوزره خرام   جبهه‌ک ایت فرش ره رکن مقام

دل پروانهٔ شمع حرم ایت — طوف درگاه ولی النعم ایت
عرفه در صورت میدان نشور — روز ردیوانی خداوند غفور
بازمه عفو معاصی یه برات — سطر بر سطر صفوف عرفات
شستشه دراندن نامه سیاه — اولور آزاده اسیر گناه
محرابانه دایرهٔ بند سحاب — جبل رحمت اکا فص نکین
هب بیاضه چیقر ارقام سیاه — بیقنور نامهٔ اعمال گناه
جرم ایدر رحمت الهیه شرا — بایع مشترهٔ سوق منا
کعبة الله دل انسان کبیر — حجر اول قبله سوید ضمیر
عارف مرتبه اب کوزاول — وار طوافی دایرهٔ دل بیراول
تا سکا ظاهر اوله نقطه کار — اوله کور دایره سینه پرکار

مطلب فضل زکات صدقات

ای در صامعه پیرای صدف — اوو دمان شرف خیر خلف
ذمتنده قوم برجته زکات — ویرکا وله مایهٔ خیر برکات
چونکه ایتمش سنی حق اهل نصاب — سنه ایت تزکیهٔ ماله شتاب
حقیدر حضرت حقک ال مال — سندنی ایتمه اداده اهمال
فقرا حقیدر امساک ایتمه — پاک ایکن مالنی ناپاک ایتمه
امر حق اوزره سن ایندکجه ادا — پربنه اون ویرر انک مولا

ویرمزلیک برکاتی قالمز — نعمتنک سنه ثباتی قالمز
تخمدر مال زکوة مشروع — کر اولور خاک قبوله مزروع
بی زکاة اولمه درمال تلف — ناثبانه اولور البته هدف
تخم پاشیده لک اضعافی بتر — ایکی عالمده سکا رنجی بیتر
ایلین فقر وغنا تکوین — ایتمش انی فقرایه تعیین
سنی اغنا ایدن الله قدیر — ایلمش ایدر حکمتله فقیر
ایلمه کتم حقوق فقرا — سنه سی کلدیکی دم ایله ادا
صدقاته قبل اتمام زکوات — فرعیدر اصل زکاتک صدقات
فضلنه یوق صدقاتک غایت — چوق بو معنای موئیدات
اغنیا اینه سیدر فقراء — ضدیله منکشف اولور اشیا
دفعه قادر اولوردک تقدیر — سنی انک یرینه ایتمه فقیر
فقر سن حسن غنادن ضایع — بویله وضع ایلمیش انی صانع
فقر در باعث شکر نعمت — فقر در زیور حسن دولت
اولمه کوی فنا ده فقراء — سن زکاتی کیمه ایلردک ادا
اغنیا ایلر به مخزون اولا — سن قبولندن انک ممنون اول
دولت نعمتنکه الندر — سکا حقدن اوده بر نعمتدر
مؤمنه اولدی هدیه سائل — سکا در نفع تصدق نه بیلر

شکر قبل نعمته مولانک
فقرایه نظر مرحمت ایت
بذل قیل مالینی محتاجره
بابنی مقصد درویشان ایله
طوتمه دن نافله هر روز صیام
اینمه دن بیک نیجه جامع تعمیر
ایتمه دن کعبه یه هر سال شتاب
نه سعادت بو نه عزت دولت
باقی دولتلودر اول برکفا
نه سعادتلودر اول صاحب مال
دیسه لایق اکا خیری جاری
باقمه اکر اهله درویشانه
ویر عطایا ایله اطفاله سرور
دولت اول مالکه الله ویره
باخصوص اوله یتیم بیکس
دست احسانیله انک تزیین
اکرا ولدکه نظیم الاحوال

تا زیاده اوله ابواب تابک
انف ایله اتیمه بخل مسکنت ایت
نعمت حقی یدر اجلوه
ممکن اولدیغی قدر احسان ایت
خیردر جایزی اتمک اطعام
که الندن اوله برکسنه سیر
خیردر ویره سن اکر تشنه یه آب
که یوزینه کله اهل حاجت
که اینه دفع ضرورت فقرا
که اینه بیکسلره ایصال نوال
خیری انک اوله غیرده باری
امتنانه اینمه صقین احسانه
ایت نوازشله قلوبین معمور
خیریله صرف اوله بویله یره
دل مجروحنه اول مرهم راز
لطف ایله اکا اوقدر یودر
سکا ویردیسه خدا نعمت مال

باصمه کفران نعم سمتنه با
شکر لفظی ایله معلوم اما
هم نهان شکر فراوان ایله
کوریجک قوللرونی خاکلیج
باب احسانه صقین سد اتمه
خانه که هر کیم الیورسه مهمان
لایق قدر قدر تعظیم ایت
تغافل دن بله صبر ایله
ایلمه حسرتیله حیثمنی منبع
خاطرین دغدغه ذهن صاف ایله
وسع حالنده دکله کامی
سوزیله خاطرینی تعمیر ایت
نشتایه کوزین ایله اوتش
اکا شکر ایت که انک یرینه کن
دخی اسباب شکر حق قدر
ایره مرعقل بشر حکمتنه
بر شکر ده بودر اتمه ریا

قوللر فعلله ایت شکرین ادا
او ده اولسون دل جانده پیدا
اهل حاجاته هم احسان ایله
جامه و نانه طعامه محتاج
عرض حاجاته ایدیجک دائم
ایله ممکن اولانی زیور خوان
شاکر شایسته سنه نعمه ایت
خاطرین بر سوزیله جذب ایله
حاجتی ممکن ایسه اتمه دریغ
بذل مقصودینه اسعاف ایله
حسن دفعه حالتش اول ناکام
لطف زنجیری ایله تسخیر ایت
منکسر کتمیه تا کیم سندن
اولمیه اولسک نه کلو دل الزن
شکر نعمت کبر غایت بو قدر
ایلمز شکر وفا نعمتنه
فقرایه ایدیجک لطف عطا

ایله مخفی ایدیجک احسانی   حضرت حق بله الجق انی
امتنانه ایله صیقین انجه عتاب   سن اونامه اول ایمه رفع حجاب
یوق اذا ایله اوکی احسانک   بکدرانده عتبات سکرانک
استمکده نیجه سی شرم ایلر   مستحق ارایه کورسن کوندر
نیجه او فنادکه دولت واردر   نیجه پامال فلاکت واردر
کوشهٔ فقرده قالمش پامال   اولسه ده ایلمز جرو سؤال
اویله دوشمناره اولر چاره   خوبدر یابه دنه الونلی طوان
ایله تحقیق بومعنای عیانه   سکا در هر کیمه اتسک احسان
اوله لطفکده اذا ایله ریا   ضایع اولور نه سکا و نه اکا
خوبدر بکیه بذل نعمت   اینجه دنه اهل غنایه دعوت
هم سیوب هم سنی ذم ایلرلر   وارایه نقصانک انی سویلرلر
او ضیافت که کلور اکا کبار   نوع اسرافده ایتانی ایله شمار
ایکی عالمده یوق فایده‌سی   دوزخه راجع اولور عایده‌سی
اقتضا ایده کار سیم ناچار   مندفع اوله انکله اشرار
اویله سی نوع مدارلدندر   خلقله حسن مواساندر
سننه وار ایسه اکر وسع طعام   قویسونلر فقرا و ایتام

مطلب دانشر انواع علوم

ازنهار

ازنهار چمن آرای ادب   نور بخشای دل دیده آب
سعی قیل علم شریفه شب و روز   قالمه چون صفت اول علم آموز
علمه سعی ایلمکدن حذر ایت   علم سعی ایکیسی بردر نظر ایت
مدعا بوسخنه شاهددر   علم و سعیک عددی واحددر
بولامز علم بلا سعی وجود   بری کتدیسه بری اولور نابود
صفت حضرت مولادر علم   جمله اوصافده اعلادر علم
طلب علمه چالشمق اولا علم   فرضدر دیدی رسول اکرم
دخی امر ایلدی اول صاحب علم   مهددن لحده دک اوله طالب علم
علم ایچون اولدی شه حضرت نور   رب زدنی طلبیله مأمور
بوله کور ایله مدینه یه وصول   که قپوسی اوله داماد رسول
علمدر ماشطهٔ روی وجود   علمدر واسطهٔ بود و نبود
علمدر مائدهٔ ربانی   علمدر موهبهٔ ربانی
علمدر رابطهٔ عز علا   علمدر باعث تمکین صفا
علمدر ضابطهٔ جاه جلال   علمدر رابطهٔ بر و نوال
علم بر لجهٔ بی ساحلدر   اندن عالم کچن جاهلدر
جهله حق موت دیدی علمه حیات   اولمه جهال گروه اموات
اوله محروم حیات ابدی   علمله فرق ایده کوزینک بدی

عالمك انواعنه اولمه لى — بلكه لازم كله استعمالى
بلمك البته دكلمى احسن — صورسلربن انى بلمم ديدن
حضرتك ناسه بو ز تلقينى — اطلبوا العلم ولو بالصين
ايتمه عار اوكرنه اوفى اهلنده — هرشيك علمى كوزل جهلنده
جهلا عالمه نسبت خردر — بلك خردنده اولا ابتردر
قنده در بيخبر و قنده خبير — مساوى دكل اعمى وبصير
نه قدر بولسه ده فرق دولت — جاهله كامله كلمز رفعت
جهلدر ادمه زندان بلا — كه دوشنلر كورمز رو رها
جهلدر محض عدم علم وجود — هيچ برابرمى اولور بود نبود
مطلبك ايله معالئ امور — وادئ سفسفه دن ايله عبور
اولميه علم قدر امر بلند — علمدن هيچ كسه كورملر كوزند
كررعايا وكرك صاحب تاج — لابد اولور علمايه محتاج
شرف علمه نهايت يوقدر — صفت باريه غايت يوقدر
اولمينجه متناهى معلوم — ممكن اولورمى تناهئ علوم
قالمه قشرنده علومك اما — اوله كور واصل لب معنا
ظاهر كبا طننه ايله عبور — يكه بيرله اوجه بلسونم ظهور
خانه نك ظاهر بده رجا قرار — خلوت باطنيده رجاى كذار

ساحل

ساحل بحرده اولسون لال — كوهر استرسنك اكر قوينه دال
صرف نحو عربيت لازم — عربى بلمكه الت لازم
ليك انلله كچرمى اوقات — بى تعلم نيه يارر الات
علمك ايت جمله سينى استحصال — جمله سن ايتمه ولى استعمال
سكا كافيدر اول نفس ضمير — علمدن فقه حديث تفسير
نحيرسن اوفى ولى ايتمه عمل — اوله بارمار دعاوى وجدل
فقهدن ايله عبادانه نظر — ايلمه سمت دعاوى يه كذر
نقض ويرمز ايكى عالمده سكا — بلمك مسئله بيع شرا

مطلب معرفت ربانى

اى بهاين نسخهٔ مجموعهٔ ذات — نقش زيبندهٔ مرآت صفات
اله بو نيد بحرا و ازه كوش — كمسيه اولمه صقين فضل فروش
ايتمه حلقه صانه حق علم اكبر — اولمه بيهوده تضييع نفس
اوليه برعلمه جالشركيم مطلق — دنيه برسن بيله سن بردخى حق
حكمت فلسفه دن ايله حذر — اوليا نسخه سنه ايله نظر
نفس پاك عزيزانه طريق — ايدرانى قرين تحقيق
مرشد كامل اولنجه ناياب — سكا مرشد بشور مشعد كتاب
عارف اول زاهد خشك اولمه صقين — همت ايت تا اوله سن اهل يقين

سعی قیل عارف بالله اوله‌کور
تا که معرفت الله اوله کور

اوله‌سک مزلقه سنده گمراه
علمادر تاکه ما بالله

اعرف دیدی خلاق ودود
معرفتدر دو جهانه موجود

معرفت زینتی در انسانک
پسته در مرتبه سی تا دانک

معرفت دولت روحانیدر
معرفت خلعت ربانیدر

جاهلک معرفتی رده سبب
دست رس بولمدوغندندر هپ

یوقسه حق ویر ایدی کبر ایله
نظر ایت حالکه بر کره معاینه

معرفت صحبتنه دوشمه‌بری
اولور آتشکده مجلسله یری

اولماز آلوده چرک خذلانه
جامهٔ عالم لباس عرفانه

حق گتورمش سنی گنوک بیلکن
تا اکا جانله قوللق قله‌سن

خانه‌یه لازم اولان صاحبیدر
بلمین خانه سنک طالبیدر

تا سنک اولمغه صاحب خانه
کیجه کوندز چالش اول پروانه

ذکر فکرک اکا نه الله السون
مشهودک اول اولور ذکر الون

ذوق جنته سن ایتمه نظر
صاحبن استه بول ارتور بصر

اوسنک اولیجق اگر روح روان
هب سنک اولمش اولور ایکی جهان

اره بول کندوکی بیلمیسن سن
تا سکا اوله دو عالم روشن

ایت تکا بو دبلادو افطار
تا بونی بلمیجک ایتمه قرار

بلمینلر بونی نابینا در
کاو خردن بتر اولادر

یا به جان دل آگاه بودر
غایت معرفت الله بودر

اولمیانه واصل نور عرفان
ینه ظلمتده قالور سرگردانه

اکلک تولدوغی ادرکنه
اغرمز دایره که خوف حزنه

اکله بیم معنی توحید بودر
واصل اول دولت جاویدبودر

نور دیدم جمله مشکل معنی
ایکی عالمده اولمق اعمی

چکه کوز چشمکه کحل عرفانه
اولمیه تا سکا محشر زندانه

او در اعمی دکل اول اهل شهود
اوله ابواب حقایق مسدود

حضرت فخر رسول ایتدی دعا
که حقایق اوله مکشوف اکا

جمله نسخهٔ مردانه خدا
ویره ابینه ادراکه جلا

همت ایت اکلمغه گفتارک
خوز جان ایله کور اسرارک

طالب حق اولور رهنما
نسخهٔ مثنوی مولانا

دیبی روحهٔ کبرک خصوص
نور اسرار فتوحات فصوص

دخی چوقدر نسخ اهل الله
عبدی الله دخی ایلر آگاه

رمز ایمالری روحانیدر
جمله‌سی باطن قرآنیدر

ظاهر احکام شریعتدر هب
باطن احکام حقیقتدر هب

وقتکی صرف ایده کور تحصیله
اکمیسن دخی چاشنکیانه

در بیان شرف استانبول

ای مه نو رده چرخ امید — ید بیضاک ایدر روزن عید
اولمه دن مهر زر سنج کهر — بکدر اولمق کهر افروز هنر
علم معرفته جای قبول — اولماز الا که مکر استانبول
اولماینه میوهٔ خوذ باغ هنر — اولماینه شهر استانبول قدر
انشون استانبول الله معمور — انده در جمله معانیء امور
مولدمشا اصحاب همم — تربیت خانهء اصناف امم
نقدر وار ایسه اصحاب کمال — هپ استانبولده اولور استقلال
هر کمال انده بولور معیارین — هر هنر انده کورر مقدارین
انده در مرتبهء عز و شرف — غیری یرلرده اولور عمری تلف
هپ رواجنی بولور نیجه بشر — ضایع اولماز هنر انده کیم بیشر
بولنور جایء مناصب انده — طریق قطع مراتب انده
نقدر عالی دور ایسه سپهر — بوله مز استانبوله بکزر بر شهر
حسنله کورمکه دیرمشتا — انی اغوشنه چکمش دریا
نقدر وار ایسه اقسام هنر — هپ استانبولده بولور رونق وفر
نقش و تصویر و خطوط تذهیب — هپ استانبولده بولور زینت وزیب
ماحصل جمله صناعت ظرف — هپ استانبولده بولور عز وشرف

دخی وار در نیجه انواع هنر — طشره ده نامینی بلمزلر
زبیلور خانه دکین خارج دار — زبیلور لجه دکین اهل کنار
بی قصور انده مرتب هپ — نغمه و موسیقی و ساز و طرب
انده در فاعرهء رمی سهام — انده در سنکتراشانه نام
غیری دورسونه نه در ذوق صفا — کاوله سن طایر روی دریا
نیه سن تخت سلیمان اتا — اوله چکمنده هوا و دریا
اتکا ایله سن بالینه — باقه سن اینه له سینه
اولوب آسوده روشهر هوا — کزه سن عالمی بی منت پا
بربره کلمش اولوب رود یم — جیل نیجکاه سواد اعظم
بربرینه اولوب ابینه وار — ایلمش جمله یم زیب کنار
اولمش اوستنده قایق سقف — باد بادبان قوت اجنحهٔ مرغ
اوله سن باد هوا ایله وزان — این سن بر نیجه شهری سیران
حسن تصویرینه غایت یوقدر — انی مدح ایتمکه حاجت یوقدر
ایاصوفیه خوذ اعجوبهٔ دهر — قبه سی ناسخ اجرام سپهر
کورمدک مثلنی بر ملکنده — اوله بو نشئهٔ مکر جنتده
پایهٔ تخت سلاطین جهان — خانقاه ملوک دوران
سر تاج سلطنت عثمانی — سر ممالک خاقانی

اولوراول خطه‌جا بخشاده	نه مراد ایلرایسک اما ده
هرنه‌یی خاطره ایلرسه خطور	انده اعلاسینک اعلاسی اولور
بک پاشا و افندی چلبی	انده درجه‌سنک منتخبی
عسکری و علما و سپهی	انده درجه‌سنک پادشهی
عالمک انده اولور مشکل حل	ایرشور هرنه سؤال ایله‌ اول
کثرتندن بولنمز خاطر راه	انده اما ده اولور خاطرخواه
اولمیدی مرض کوناکون	اه الا او مبارک طاعون
کیم چیقردی او بهشت انده	بوجمله معموره عجم فرسادنه
اعتدال اوله هواسنده اکر	غیری بلدانه کیم ایلردی سفر
هرکشینک کیم اوله دنیاده قوی	یا نیچون غیری ولایتده اوی
اکا مانند اوله فرشهر دیار	اولماز انک کبی برجای قرار
انده درما حصل قدر هنر	طشره‌لرده کیم اوقور کیم دیلی
اقچه در طشره‌نک انجق هنری	حک اولنمش معتبرک سکه‌ یری
طشره‌ده ایلمکه کسب غنا	یا تجارت یا زراعت یا ربا
قالماشدر شمدی هله زر قدر	طشره‌لرده معارفدن اثر
اولدی ارباب معارف نایاب	دوشدی بیغوله‌ٔ نسیانه کتاب
شعر و انشاء صنایع فنونی	فارسی لفظ ایسه جو پیترین

عیب‌دار اوده مانند برف	بی اساس اولدی نه نحو نه صرف
نه پرار وار ایکن پایه و مال	دانش معرفت علم کمال
نخوت عجب ایله مست اولمالی	جمله‌سی پایه پرست اولدیلر
نه فضائل نه معارف نه علوم	اولدیلر ریشه زن آب رسوم
ویرمز دغدغه‌یه عز و جلال	برنفس رخصت تحصیل کمال
نیجه سجیه ایدن اول الله	بلکه نقصانه کلیه عز و جاه
المش علمی خداوند حکیم	طشره‌لرده هله حکمتله علیم
یوقسه ایتمزلردی خاصه نظر	علم عرفانی اولسیدی اکر
کیمسه ضبط ایلیه مزدی مطلق	جهل زنجیرینه بند ایتمه حق
تخت دولتده اولور کرچه کبار	طشره‌ده خلقک ایشی استکبار
ایلمز کبری رجال دولت	بوقدار و پایه‌لر ایلر نخوت
هم صنادلر بو کروه مکروه	دولته نسبت ایلدکچه کروه
نه معیارلرین بلمزلر	حد و مقدارلرین بلمزلر
اولدیغی خلق کنارک مطلق	کورن استانبولی انلر انجق
اولور ایردوکی کبی مجلسه حصر	کچنک طشره‌ده علامه عصر
متفنن کورنن سرسم اولور	متکلم کورنن ابکم اولور
بولمز ادنالرینک بزمنه راه	طشره‌لرده صاتن فقه جاه

كوسترر طشره ده چين ابرو … انى دربانلره ايلرتك بو
اولمجق نائل بوس دامان … كچنن طشره ده حجب غنوده
طشره ده جائى اولاجق جلال … كيرمز انك الينه صف نعال
اكا بر شهر اولنمز تنظير … منبع اولمى منبوعه نظير
ليك اندن كچچك شهر حلب … بو قدر ايالته اندن انسب
حق بودر آب رخ بلدانلر … خيلى معموره عاليشاندر
مصر وهندى فرنك ماچين … بندرى معتبرى روى زمين
بولنور امتعهٔ كوناكون … نعمت مال منال افزون
باخصوص آب هواى دلكش … ساحهٔ بهن بناى دلكش

مطلب نازكئ وجه حسن

اى نظر باز تماشاى كمال … نكته انداز مزاياى جمال
خانهٔ دلده قومز كرد خزان … لذت نازكئ وجه حسن
حسن كار ايش يزدانيدر … اثر خامهٔ ربانيدر
شرط ادابيله قيل صنعه نكاه … اولمه شهوت نظرله كمراه
ايلمش صنع نظر امادده … شهوت ايچنده طريق حاده
دختران سيمين اندام سيمين … شرعله شهوته امادده بيمين
قدرنك بيلدوكن آى ايله صفا … اولسون اولاذنه اسباب بقا

ليك گلزار رخ خوبانه … نظر پاك ايله اول پروانه
ايلمه تخم حياتى اسراف … اولمه كم كشتهٔ وادى خلاف
اولمه بر عكس طريق دهقان … عوض ناميته تخم افشان
ايلمه نطفه‌ىى يوق يره تلف … رحم نسوانده اولولؤيه صدف
نطفه دركلينه اب حيات … صاب ابادر اوله ظلمات
قطرهٔ نطفه كه بيحاصلدر … نفس نلفى قدر مشكلدر
اولمه آلوده چوق عصيان … اول نظرپاك جمال خوبان
اولمه دلبستهٔ صورت زنهار … ايله كور جانب معنايه گذار
دلبرك نقشينه اولمه مايل … اول مزاياسنه نقشك واصل
ندر اول جاذبهٔ روحانى … ندر اول نازكئ جسمانى
ندر حسن لطافت او مرام … اوقد چشم ربا اول اندام
اوكرشمه او نگاه پرفن … بركه كلدن مركب او بدن
ندر اول پرلو رنك اعضا … چشم ابرو لب دندان كف پا
قبهٔ عالم جاندر او دماغ … كا ولدر عقل اكا فروزنده چراغ
موى در دود چراغ حكمت … سر بدر كاخ سراى صنعت
كرهٔ جبهه سعيدر موجه جو … بسته در جسر دوطاق ابرو
سينه ده تانه ده چشمك پرو دلبر ناز … كره كره رسم اهل بزد با نياز

موج موج کره بیتانه   سطر سطر رقم یزدانه

دیده لر منظرهٔ نور شعور   مژه لر بار بر طایرهٔ نور

مردمک رشته کش نکاه   نقطهٔ دایرهٔ نور سیاه

پرده لر هفت حصار کردونه   مردمک نقطه نما بیننده نور

رسم بینی الف آن بدنه   نقشلر بو الف اوستندکی بد

دفتر حسنده حرف محدود   مرجع رایحهٔ عنبر عود

کوشلر در در لحروسه تن   مدخل قافلهٔ بار سخن

هله سر دهندن صوره مه   وصفی چوق یوق یره کوتنک تور

سرورق اول دندانلر   که انکله دولو دردیوانلر

در دریای دهندر اوللر   که انکله حل اولور شم بو نوال

لب نمکدانه سی خون کمال   قدر خلوت بستانه جمال

زیب شاخ صفا سیب ذقن   معدن سیم ستون کردنه

سینه مرآت بلورین کردانه   ممه لر عکس دو چشم نظار

دستلر مصدر انواع هنر   پایلر قائمهٔ سیر و سفر

جمله نقش قلم قدرتدر   صنعت ماشطهٔ حکمتدر

سر معنا دنه اولورسن آکاه   حب اوقورسن انی انت الله

ذاتیله حضرت الله امانت ویردم   ستریله پرده انک بیز نکهدار اولنار

مطلب عرض

مطلب عرض حاجت

ای توبن نسخهٔ مجموعهٔ راز   غنچهٔ باغچهٔ ناز و نیاز

ایلمکسه عرض حاجت   اولمه خمکشتهٔ بار منت

دهنک خواهش ایچون ایلمه باز   اولمه آلوده لب حرف نیاز

صاحب عرض طمع رسوادر   کیمیای شرف استغنادر

رزق مقسوم اولور البته وصال   آب رو دوکمه درانجی حاصل

اولکه مقسوم دکل کیمز اله   اولکه مقسوم اوله کتمز اله

آب رو در بیابانه آب حیات   تشنهٔ رشحه سیدر نیل فرات

عالی اول قیمتکی خوار اولمه   کوردکک شیشهٔ طلبکار اولمه

عبد دستنده نه وار که ایستیه سن   انی یا بونی بکا ویر دیه سن

اوده محتاج عطای حقدر   بندهٔ موهبهٔ مطلقدر

حاجتک لطف ایله جالم کو   سکا بخش ایلیجک عالم وار

لطف حق هرکسه بی منتدر   دست عبد اراده بر آلتدر

ترک اسباب دکل کرچه صواب   بی سبب بنه یارار اسباب

بی سبب سببی طلب ایتمه قبرادب   خیر نه اوشنه بو در جمله سبب

صانمه ارزاقکی محتاج طلب   حکمه بیهوده یره رنج تعب

اول عطایا سنده حقک سن واثق   اولدی رزقک سکا سندن عاشق

کنج کاشانه‌ده راحت خوشنود — وارده حقله قناعت خوشدر
بی اجازت آل اوزنم ماله — سن دکل سن اودر مالم حاله
وارده زاده خاطرنه اول — هر نه ویررسه اکا خوشنود اول
بیلور اهواکی رزاق حکیم — رزقنی وقتیله ایلر تسلیم
مال موقوف دکل ارزاقک — غیری یردن بتر رزاقک
اقجه ماکول دکل آلتندر — نه اخوبیه‌جک نعمتدر
اولمز انک زر وسیم حزمن — مدل نان برنج و روغن
چکمه هیچ کرسنه‌لکدن حسبت — قولن آج قورمی ولی نوبی منت
سکا برشی بریسر ویرر اکر — ایله مستغنی اول ارجانه بدر
حسمکی خاطرینی ایله غنی — کرم ایت اولمه جدا حشم و غنی
بامکرم یار صدیقک اوله اول — بی تکلف اولیجق ایله قبول
سندخی اکا مکافات ایله — بر عطا ایله مجازات ایله
وعده‌یی دست وفاله ادا ایت — کیمه وعد ایلر ایسک انجاز ایت
ذمت همتنه بار وعدک دین — خلف وعد ایتمک سن ذاتکه شین
بیوفا وعده ایله ایلم لاف — بیخ اولور شاخ مقاداته خلاف

در بیان نصر هزل مزاج

ای طلبکار حضور دو جهان — راه جوی طرف راحت جان

ایله هزل

ایله هزل مزاجی پیشه — دوستدار دوستانی اندیشه
دوستنی ایتمه لطیفه‌یله هدا — حق نان نمکی ایتمه هبا
اصدقایه سبب نفرت اولور — عاقبت واسطه وحشت اولور
ابدا اولسه لطیفه خوشتدر — لیک برسمتی مایار اشدر
هیچ لطیفه دیمه اول سوزاوقنه — که اوجی خاطر یاره طوقنه
غرض آلوده نکات سرتیز — ایدرا رباکی لبریز ستیز
دیدیلر اکا لطیفه ظرفا — که محلنده اوله جلوه نما
باغ دلدن یکی قونمش کل اوله — کوش ادیدن وصفی ایله بلبل اوله
بوی کل کبی اچه سینه‌لری — سینه‌لرده کیده رخنه کینه‌لری
مژده وصل کبی کوشه کله — ایشیدن رغبتله جوشه کله
انی نقل ایلیه شهر بشهر — قالمیه عالمده مثل دهر بدهر
بویله اولورسه لطیفه کوزل — اولمیه ترکینی بیل ضرب امل
ایلمکه زم غیبت — بعید عاقل اولانه بو صفت
ذوقی یوق عالمی یوق لذتی یوق — کنهی غیری معاصیدن چوق
دوستلر اولمز اولورسنده ملق — نامک اکلنه دیرلر نوبت
زم غیبت ایدر اعلان بدنام — بهره‌مند اولور غیری بو فرزمان
حق حفظ ایتسون خفظ ایله دارندر — اولمه سن ساده دل آسوده

در بیان لطف وکرم

ای نکه روز مزایای اصول	ناظر منظرهٔ ردّ وقبول
کچ نکاه ایلمه همسایه لره	التفات ایله تهی وایه لره
امتزاج ایله کوزت حق جوار	چکمه کمسه یوزندن آزار
یالکز لقمه‌یه باز ایتمه دهن	حصه‌دار ایت یدوکک نعمتدن
ایله حاجتلری دوستکجه روا	سایه کی ایله ملاذ ضعفا
کمسه‌یه بغض عداوت ایتمه	ترک آسایشه عادت ایتمه
عنف حدّت جبین کوسترمه	کمسه‌یه چین جبین کوسترمه
حسن حالیله کچین هرکس ایله	خوش دل اول هرکس ایله
زیر دستاکی آزار ایتمه	سر تکلیف ایله بیزار ایتمه
اولمسون کمسه یوزکزدن دژم	خلقتک بزمسی اولسون عالم
جور ایله کمسه‌یی بیزار ایتمه	سکا جور اتسه ده آزار ایتمه
یار اول دوستلرینه یار اولمه	سوء خلقله دل آزار اولمه
کمسه‌نک جوریله جانن صقمه	خاطرین یا یخمه سعایت یقمه
کمسه‌یه مدّعی اولمه زنهار	مدعیدن سنی صقلار ستار
غیر ایچون اولمه دعالمده دلیل	نه وصی اول نه کفیل اول نه وکیل
اوغرمه دایرهٔ دعوایه	باشنی صالمه قوری غوغایه

ایلین

ایلین باسیله تخویفا ونزاع	اولور آزار کش رنج صداع
ایلمه کمسه ایله لجّ وعناد	که ایدر نار عداوت ایقاد
شر ایله ایلمه تحریک قدم	بر الن خیرده اولسون هردم
وارمه شکوا ایله باب شاهه	سکا جور ایتسه نه حاصل الله
سنده ظاهر اولیجق عجز فتور	انتقامک قوپارر غیور

در بیان شرف حسن خلق

ای سرامد کهر بحر ثبات	نسخهٔ منتخب حسن صفات
مسکنت خصلتن ایله معتاد	بیم دل اول همه درویش نهاد
اول غنی طبع تواضع پیشه	صاف کلشن فلاحه پیشه
سکا علم اوبو حسن سلوک	ایدر احراری صرور مملوک
حسن اخلاقه دکل ارزانی	چین ابرو کره پیشانی
ویرر آیینهٔ قلبه اشراق	وسعت مشرب طیب اخلاق
خنده رولق اثر رحمتدر	ترش رولق سبب نقمتدر
خوی بد عادت بد شر بور	ایدر اربابنی مردود ابدر
عظم اولنمز روش اطواری	هرکیمک اوله تکبر کاری
نخوه اولمق صفت شیطاندر	ذاتنه باد که رحماندر
ایتمه ارباب تکبرله سخن	اول کریزان متکبرلردن

همنشین اولمق اولورسه ناچار / سن اکا ایله تواضع اظهار
عقلا کرچه شکرلر یدیلر / سکا کبر ایده نه کبرایت دیدیلر
لیک غوغایه چوق بریانی / سن تواضعله صاوشدر آنی
طبع آدمده اولور کبر غرور / مرض مرض و زخم ناسور
دوستن اول وادیه اقلاع اولمز / مرض نکبت اصلاح اولمز
اولمه مستانهٔ جاه بابه / قرشو دورمه غضب مولایه
کبر و عجب عظمت حقه یارار / قول اولانه بو صفتلر نه یارار
بنده لک طورنه اولسک عملکه / خلق ارا سینه دراز ایتمه الکه
سنده ظاهر ایسه کبر و غرور / خصم ایدر ظهر که افنه عبور
طوتیلم چرخه ایرشمش جاهک / ینه ادنی قولیسک اللهک
عقله خلقی قپوندن سورمه / کیمسه یه دامن دست اویدیرمه
نقدر جاهک اولورسه عالی / دامنک بوسه دن اولسون خالی
سکا لازم یره یوزلر سورمک / قوله دوتمز آل انک اویدیرمک
کندوکه عجب تصور ایتمه / خاور اولدقجه تصدر ایتمه
فتی دعوجیسی چوقر صدرک / نورفرم ضایع ایدر لر قدرک
کیمسه یه صانمه صفتین عز و جلال / ایتمه سوء ظن کیمسه نی استثقال
خلقه ویر رفق تواضعله سلام / زور ایله ایتمه تکلیف قیام

سکا تعظیم

سکا تعظیم اولنورسه نه کوزل / ایتمین جاهلا ایله ایتمه جدل
سنده آثار وه ایسه شرم ادب / اولور ایسه مراعاته سبب
شرمدر غازهٔ روی ایجاز / بی حیالق ایکی عالمده مجاز
حسن خلقیله کوزت آدابی / کور حیا نقده اولمش دابی
ادب ار ایسه ید انسانک / بی ادب نا بعید شیطانک
بی ادب اولمغله اولدر حسود / درکه رحمت حقدن مردود
حشرده واقعهٔ عقباده / ساحهٔ محکمهٔ کبراده
رفع رایت بولیجه سن قدرت / چشم تعاقبیه بو قدر قدرت
ینه دیوانده خدا حاضردر / حق تعالی هر ایشه قادردر
قدرتندن نظر مولانک / فرقی یوق آخرت دنیانک
نقصدن پاک مصون اوزره / اولمز اللهه تغیر طاری
حاضر و ناظر ایکن حضرت رب / ایله ترک مراعات ادب
سفها ایله مدارا ایله / انبیا قلبنی احیا ایله
انبیا مسلکنی ایله قبول / اولدی مأمور مدارایه رسول
بی مدارا اولمز سن راحت / فخر عالم دیدی رأس حکمت
بی سبب خلقیله غوغا ایتمه / ترک بازوی مدارا ایتمه
اولمغه محنت عالمدن امین / هیچ مدارا کبی یوق حصن حصین

یار دوشمم هر یره شتاب   مهروشی ایله دور ابواب
خانه د نه حقیقه که اوله جنت   کوشه خانه ده کنج خلوت
کشف راز ایله بیگانه‌لره   ویره‌مه یول مجلس دیوانه‌لره
هرکس محرم اسرار ایتمه   سترینی زیر بازار ایتمه
هرکسک قولنی صادق صنمه   جمله‌ٔ لیک منافق صانمه
کمسه‌نک مدحنه مغرور اولمه   کسر نفس ایلمه‌ده دوار اولمه
اولور الوده چو کاب ریا   یوزینه قرشو اولانه مدح ثنا
چو بدن فرق ایلمم او سخنی   که سفیهانه ایده‌لر مدح سنی
سندن ایلرسه اکر قطع امید   اوغرمزدارکه اولسه ده عید
وارمه غیرک اوینه بی‌دعوت   اوسه‌ر انا اوله اهل حرمت
دار ونعمک مجلسی اوله اهارتی   اولمیه انجمن فسق و فساد
دعوته کرچه اجابت الزم   اولمیه فسقی ولی مستلزم
اولیه مجلس اوله فرسکا محل   که ایده غصکه ایجاب علل
اولمه مجلسده نه برکونه خموش   وقتکاه زبان اوله که کوش
سخنی عبرت در کهرات   ممکن اولدوغی قدر مختصر ایت
سوزده اولسون سکا کوزکلر   معنیٔ نکته‌ٔ مانقل و دل
اولور انسانه برایکی کوش   سنده‌ی سویله بر آو ایکی کوشم

کرچه

کرچه یرکولی ایدن خفت ایدر   لیک خاموش دخی ثقلت ایدر
ایت کلامک نه قصیر نه طویل   کوزله وقتن نه خفیف وانه ثقیل
نقدء فانی یکمن مقبلانه   ویدی جوق سوزبرا شور فرانه
سویلدکجه سوزی ایتمه تکرار   بایکر ذکر اوله یا استغفار
ذکره اولمه عاشق لب جنبانه   ذکر تسبیح کرکدر پنهانه
هم ریا مجلسه هم ثقلت اولور   اجری غارت زده آفت اولور
کمسه یه ویره حشونتله جواب   لطف ایله عزتله ایله خطاب
کمسه‌نک سبحنی اورمه یوزینه   کوش‌ای باب قبول ایت سوزینه
ایلمه کمسه‌یه قطعا تجهیل   ایتمه مخلوق خدایه تجبیل
جوهری علم ایدن سکا عطا   علمی کورمشم اکره جهلی سزا
صانعک رابطهٔ حکمتندر   قسمت عادلهٔ قدرتندر
کمسه‌نک حالنه طعن ایتمه بوز   که اولور حاصلی انده ده ابد
اولسون ارایشو دیه فنک بو مقال   انکسار ایله بجان اولور حال
ترک ایدن حقاو ستم ایت   بر سخن دلکش اولم کرم ایت
عطلو نیلر سن ایا روح روا   اولمه خاطرشکن تیغ زبان
کسر خاطر کنهک اکبریدر   جمله‌ٔ معصیتک بدتریدر
ایله خاطرلری تعمیر شتاب   ایله عرش الهی یه خراب

قائل اولوری خداوند غفور … که خواب اوله او بیت معمور
اول کوزم نوری بو معنایه خبیر … اولمز اصلا بو کنه عفو پذیر

نهی اطوار نفاق وتزویر

ای ورق خوان مزایای مقال … سبق اموزی دبستان کمال
ایتمه تزویر معنادی نفاق … که ایدر قهر وفانی بردن
حیله یه ویرمه درونک سبیل … ابله اول ساده دل ازاده لر
مکر وحیله فنی مدار اشردر … اهلینک ما حصلی تشویشدر
رهنمای عملی شیطاندر … فعلنک عاقبتی زنداندر
خیرایچون ایتمه بر ذره داهن … ایلیه مکر ایله ایقاظ فتن
کندو اقرانی اراسنده مذموم … کاری خیر و برکتدن محروم
کسب تحصیلی اولور ذلتی … تخم محنتله بیچر ایامی
شهره در خلق اراسنده قتل … جانه ویرر محنتله اهل حیل
عذر بدر عهدئ تزویر نفاق … خبث اندیشه سوء اخلاق
صفت اهل جهنمدر هپ … اهل ایمانه اولنه کدر هپ
دیری مسلم اودر سز و دین … خلق اوله کت دهانندن ایمن
هپ وبعد ایا طالب کام … عرض مال و دم اهل اسلام

نهی الوده رمل نجوم

ای نسق

ای نسق خوان نظام احوال … جو اسنکار سبب لطف مآل
اولمه فریفته رمل نجوم … که ایدر اهلنی غایت مشؤم
انکا هر کیم دوشنور مفلس اولور … ایشی التون اوله خاکین مس اولور
چونکه تقدیر ایله در جمله امور … اینه فکرین اونوت ایله حضور
فکر مستقبلی یتین حکیمه … یوق یره وسوسه تخمین اکمه
رملک احکامنی کرچک صانمه … غیبی الله بلور الدانمه
فنی وار ایسه ده اوستادی کرم … علمی ناقص سوزی کج فهمی سقیم
کوستر جمله سنک احوالن … چوق منجم ایله رمالن
اولدی وبحتی یوق بر سر خوددار … بسته در رمل نجومه اویانه
دوشمه اول قیدلره دکله بنی … صقله سوزن حضرت الله سنی

نهی الایش جام عشرت

ای کوزم کوهری حقه جانم … سالکه ناصیه نقد روان
اولمه دلبسته جام کلفام … که ایدر ادمی رسوای انام
خلق ایچنده سبب نفرت اولور … فنی بی حرمت بی عزت اولور
ایلمه اثم خباثتله صفا … که نه کلر ایدر انواع بلا
شایع اولور اهل ایچنده سکری … سکا سرخوش دیه لر با بکری
الحذر اوله صقین باده پرست … که ایدر رنج خمار ادمی مست

چونکه نهی ایلدی خلاق حکیم	سندن اول نهی خدایه شیم
اولمه الوده جرم عصیانه	اولمه شرمنده پیش یزدانه
دوشمه‌دن دام گناه هارته	اولدمه درعقب استغفارته
اولیجق بعض مجالسده دچار	اینمه توبیخ نه عنف اظهار
اعتراز ایله سنا نه لره	اولمه طاشر اینجی دیوانه‌لره
دخل رجاله دکلدر لایق	سکا بلیته سر اولور لاحق
نیه دخل ایلر ایسک کوزاوجار	سکا بر شبهه ایدر استنفار
کمسه‌یی جمیله تسفیه ایتمه	جومدن نفس تندیج ایتمه
کیمه مذنب دیسک اوله جابدر	اوده بر ذو قدر اکابر اکر
غیرنک جرمنه طعن ایلر ایسک	کندو احوالنی کورمنلرسن
کننهک صوکی پشیمانلقدر	چونکه انجامی پریشانلقدر
مجلس حضرت مولانا ده	دمی فخر ایله بری دعوا ده
کوزمدم روی شراب اعلا	دهنم اولمدی صهبای بیما
حضرت قطب مدار ارشاد	داوری محمیه فیض اباد
عجب پندار ایله ایتدیکده نظر	کاشدیدی وکذشندر دیلر
عارض کیفه صفین اولمه	اولمه الوده برش افیون
بنک اسرار حق بستر در	بیین انسانی خردر

ایلیم جوهر

ایلیم جوهر جانی تیره	اولمسون دیو عقلک خیره
رمضانده صاروب افیونه کفر	معده کی مرد یه ایتمه مدفن
ادمی مسخره ناس ایلر	صورت ناسده نسناس ایلر
ایدر انسانی عقوردر خو	بدروش بد دل بدرو بدخو
کیفی کلدکجه اولور کوش خوشک	کیفی کتدکجه اولور وقف لاشک
صورت زنده ده ایلر مرده	رنگ رخسارنی ایدر زرده
طوته لم یوق اثرندن باکی	نه بلادر لقب تریاکی

نهی الایش زیب صورت

ای سزا زاده دام صورت	حاطر ازاده قید شهرت
اولمه دلبسته زلف زیور	اولمه دلداده دورجوهر
گرچه تفریحی متور اما	اولیمز دور کهر مرده سزا
مرده سرمایه احسا ندر زر	زنه پیرایه ایدر اندر زر
زرک الایش نسوانه ایله	زرک افزون ایسه حاجه ایله
جامه زرله اولوب جلوه نما	ایتمه بلد زیب بخود دارا
جامه شهرت نا پیوند اول	بولنه جامه ایله خرسند اول
یاکلک کرچه کوزلدر اما	چوکدن یا که اوله دکشنده قبا
کونه کونه ارایوب کالالر	ایلمه جامه ایچون غوغالر

کیمکه کالا ایله جهانک طوزه‌در / هر کیم اولورسه گوزنه دیه بوندر
نه گیرسه انی کی افرانک / اولسون افرانکه طرز وشانک
کندو امثالنه اولسون حالک / نه قدر وار ایسه ده اقبالک
بکزه‌سون خلقه بساطک انک / اعتدال اوزره کرک الانک
اولسه سمورله مقدورک / بریکی نافه دونز سمورک
مرده حیوان درسیدر سمور / عقلا اولمز انوکله مسرور
کوردکک اطلس دیبا وحریر / بوی بدبر کفن کرم حقیر
اولمه دلدادهٔ شان شهرت / شهره دردلده که شهرت آفت
کوردکک کورک فکرده جامه / دوشر رادی تف تف دائم
احتشام ادعه بونه ایلر / دردین فرزونه جگرین خون ایلر
مالکی ایلمه بی وجه اتلاف / اولدی مبغوض الهی اسراف
شرعنیه کانیله بونمثال / غرت حاله دراقوای دلیل
اهل حکمت دیدی جمع اموال / کسب سرمایهٔ اسباب زوال
برکران سنکی قورمق کبیدر / قلهٔ کوهه چقمق کبیدر
خرج صرفی انی کرداب اتمک / کوه داماننه غلطان اتمک
قنغسی صعب ایدرکن اذعان ایت / اعتدالی ایسته میزان ایت
ادمی دین دیکر کوز ایار / کر فلاطون ایسه مجنون ایلر

دین

دین وانالری ایلر کوون / شیر ومردانه ایسه ده ابزون
جیسی صحتده درونی خسته / داینه بنده کردنی بسته
وعده سی وعده تسلیم حیات / جیسه تکلیفی مرار اموات
بالخصوص اوله غریم شریر / ایده هر روز دمانی تکدیر
اصلنه ضم اولنه فرع ربا / قامتن بار ربا ایده دوتا
امر شرعه بیوه فریاده کله / زور رشا هدلری امداده کله
ایده مدیونی پامال جفا / دردمندی ایده خلقه رسوا
بولمیه دینی هوایه قدرت / اوچه چشمنده زمانه زلت
دیندن بویله گوزم نور زرک / مفلسون حضرت اکه سر
خوشدر اسباب بساط صاحب / دینسز ایچ برهنه یاتمق
دینه نسبت بوده نعمتدر / هله دعوا جیسی یوق زحمتدر
ویرمه قرض ایله صقین کمسه‌یه مال / که بلور صکنه مؤدی جدال
خافده خشیت حق نادردر / کتم انکار رهانی حاضردر
مجبور ویرمده حقی متین / کاویدر المنک انکاریمین
کیدرک صکره بور هنکامه / سکا ویرمز بیدرر حکامه
منتسیدر بنه اعیانک / حقکی ایسته وار ایسه جانک
جا ارخانه سنه اوله ساعت / ویره داد ظالمه رشوت غیرت

ورسنك كبی اقنوم وارکان
حکمك الملق نه دیمکدر سندن

بنز اولن ظالم او دنفس امنه
عزم ایدر قاضی و مفتی قاتنه

انی احکام ایله تخویف ایلر
انجه دن کچ دیو تکلیف ایلر

اکر ایتمزسه فسونه تأثیر
جوش ایدر موجهٔ بحر تزویر

دولوشاهدلر ایله نحو عالر
یا بیجه حجتلر ایله فتوالر

هر نه ایلرسه ایدر او مغرور
ایدر ابطالنه بذل مقدور

بویله در شمدی زمانك حالی
دوشمسون کیمسه‌یه خلقك مالی

نهی اعیان ظلم فقرا

جمله احوالنه محرم واری
اول طلبکار رضا باری

ایتمه اعیان الملغه زنهار هوس
اوسط الناس اولاو دولتلیلر

اوملغه مرجع ارباب امور
ابتدا الزم اولور ترك حضور

هم ولایتلی ایدر زنگ حسد
هم دوشر قصدنه احکام ابد

نقد رسم اتسه اثاره کسن
ظلم احکام ایدرلر سندن

انجه در مطلبی خود حکامك
نیلسون مرحمتك اسلامك

ایونامیله دوشرسن دامه
ایو آدم یرامز حکامه

بایع بن اثاره رشوتله بار
علم عرفانه صلاحی کیم اولور

الیجی قوشی کبی حکام زمان
المق استرنه ایو دیرنجه امان

ایلمشر

ایلمش حیثیمی شکاوالمغه باز
بیلك ایو دنه اکا ایك بر غماز

چشم خوشنده او چراهل فساد
که اوله موجب اضرار بلاد

شرعله کورسه اموری حکام
برامز قنده بولور شهرت نام

سبب شهرت خود اعیانك
کورمز مصلحتن سکانك

مصلحت کورمیان اعیان اولمز
خلق اکا تابع فرمان اولمز

بو دراعیانه دیانت کاری
روز و شب منتجب افکاری

طرزه طبل ستم چالدرمق
حاکم شهره شکار الدرمق

خالق عمز ایتمسه شهرته بولمز
نافذ اولمز سوزی عزت بولمز

اندن ایتمزلر ایسه خوف حجاب
رونق و فتق اهالی ذکر ایتمه کا

عمز تجریم دکلسه کاری
چو فتح رونق بولمز بازاری

مال اسیاسن الور ویرمیه بیم
ایدرر اهل فراسن تجریم

هم ویرر حاکمه هم کندو الور
حاکمه نصفی یاخود ربعی قالور

ایدیلم کبی نیجه تازه ظهور
جانه ویررلر ملتجیون اهل امور

جمع ایدوب برقاچ اوغور صحبتلر
ایدر اتباعنه تقلید کبار

اعتبار اتمکیچون کندو یه نار
کوسترر چینی جبینی شوق یاشر

بورجه خوجه جاتا ترینت ایکن
صوقلور هر دلکه شهرت ایچون

صکره احوالی بو لنجه تمکین
اکامز حقنی دائن سکین

شیز ویره جاه جلالنه نظام | تمک ایچانه ادبنی بلمیوب حکام
طالعی یاری ایله بختی رفیق | رسم تقلیدینی ایلر تحقیق
اضطراب ایلیه رک میداننده | یر بولور محکمه ده دیواننده
رتبه سن حقی ایدرک اقرانک | اولور اخر بر بسر اعیانک
قانع اولمز نیجه سی ارجاله | قرماسن حالیشور اعدایه
ارتقایه جالیشور امثاله | انتساب ایتمکیچون حکامه
انتقام المغیچون اعدانه | یا که یوق فتنه ایله نمو نمانه
کندو قوللنمغیچون التنه | اهل عرضک اوچور راحتنی
وردی بو اوله ولانیچه فرد | غیر بلرونه اوله اقبالی مزید
نافذ القول اوله و مرجع کل | خوار اوله بخیر بلری کندوی کل
دوشمیه بر مصلحت انی استر | دشمنی اوله نشانکاه نظر
جمله تصویب ایده لر تدبیرینی | کمسه رد ایلیه تقریرینی
ضرر ایرسه ده ناسه قطعا | دیمیه کمسه خطاسنه عطا
قول فعلی اوله دستور العمل | ایده لر سوزلرینی ضرب مثل
لیک دهر اکا ده ویرمز فرصت | که ایده باشلی باشنه دولت
بولنور اکا دخی نیجه رقیب | ملعنتده بری برینه قریب
قومز ایش کورمکه یالیک لر تنبله | اتمغه طوتمغه کرم تباله

چرخ نعمتی ویرر نمو غاسز | هیچ فرعون اولمز موسی سز
اولمه ده نشه خون بربینه | اولمیه تا که زبون بربینه
ایله خصمی تصادر ناکاه | حالینی صورمه عیاذا بالله
اولورر خصمی باکندر اولور | صدرک البته بر اوجینی بولور
بیمر حکامه تغابلر ایدر | سوزین اجراده تصلّللر ایدر
التجا ایتمجک حاکم اکا | حاکم فرمان اولور رو بقفا
خواه ناخواه اولور رأینه رام | حاکمی کندو ایدر استخدام
اوله بر یرده که حاکم محکوم | اورانک حالی مآلی معلوم
حاکم شهره ایدیجه غلبه | صیغه مز شهرت تام حلبه
اوزمانه کورانک استقلالی | نحوتین کوکبهٔ اخلالک
سوزلری زهر نیشتر کهروسی داد | سوزینک رده یتمک ناری وار
طرنگا و کرهگا ایدر خلقی زبون | انبا ایتمینک حالی نکون
اکا براتیش داشلمزسه اکر | ایدر اول حصلتی زیر و زبر
باغ و بستانه دکانه و حمام | حصه ویرمزسه اکا کار تمام
امر و فرمانه شهود حجت | اندن اذنه اولمسه بولمز صورت
بر بسر اولمیه سهوا انکیز | قالمز احکام او کوزه رکوزیکن
زور ایله خلقک الور املاکن | ذبح ایدر دایرهٔ تا یاکن

قزون قهوه دکانی وار — احتساب اوغرمغه جانی وار
صاف صاتمز ایچینه شی قاتر — نه بها استرسه اکا صاتر
شهر تکلیفنه ایتمز انصاف — ایدر انبا غنی البته معاف
عاملک انلر ایدرکن کارنه — چکدرر فقرا یه یا ربن
لعنت اول دولته کیم اوله غرا — اشک چشم فقرا صبح مسا
غرق اولور دولت جاه ماله — کله لم عاقبتی احواله
کرچه برشندنج صورت کورنمز — لیک چوقلق بایته فرق سونمز
کورورلایسه طول امل — بولورلر البته جزای عمل
اولور اولمزسه اکر موت قرین — بیله منفی کیمی قلبم نشتین
دولتدر ابتغیله اعمالی — هب کیدر عرض وجود مالی
سیل اولوب اشک تر مظلومان — دولتی عمرینی ایلر ویران
معتدلجه نیجه عرض اهلی ده وار — که دینورکه اکا ده اعیان دیار
کند وحالنون فر شغر برایشه — صالمز ازاده سرین تشویشه
متعاین اکا وجه ایراد — یایدرر ملکی یا وقف اجداد
یا اجارات یا محصول یا عقار — وجه راحتدن اولور روزی دار
ایده یا یلده کورر حکامی — ذوق راحتله کچر ایامی
اوله اصحاب تغلب دوچار — ایدر انلکله عداره ناچار

خفوظ

خفوظ ایدر رفق ایله عرض مالن — کچر ذوقله ماه وسالن
بعضلر وار اکا دخل ایلرلر — هیچ ایسه کوچه یرامز دیرلر
کیمی عاجز کیمی دبر ناتسز — کیمی قورقق کیمی دیر غیرتسز
اولسون استرسه بله بی بهات — کچر عمر نه بار ی راحت
عالمک ذوقنی ایسته اولاور — بابنی اتی بابانه سوبابر
سن حالتکم اوله سن نزد — چلکه اعیاندن اولم چوچخن
ملحق اوله خذرات اعیانه — وارمه هیچ محکمه و دیوانه
چقمه ایلرجه در خانندن — طشره چیقمه ایله کاشانندن
ال کتابک الهستر ایله درک — اولسون خارج درونه خبرک
اوقی تاریخ حکایات قصص — ویررات نه فرایانی حصص
شغلک اولورسه ضرب تغیر — نعم الاباء ونعم الندبیر
اچمه سوز قاضی ایله تا ذر — سکا لازم دکل او کونه سخن
مجلسنده بری اولورسه دله — ایتمه اسکانه جایش صنعتیله
ایتمسون چم کذار لقلقه — خلقدن کندک اغر اصقله
قانع اول دغدغه یه اولمه قرین — نا خشک ایله کچن او انکی ایاز
ادمه لازم اولان راحتدر — قودیسونلر سکا بی همتدر

نهی الوده کذب خلاف

کذب معدوم در اصلی یوقدر ‎ باب اسلامده فصلی یوقدر
کذبدر اصل فساد امور ‎ ارتکاب ایتمزلر اکا اهل شعور
اوله قصدی مکر اصلاح خصوم ‎ اوزرهٔ کذب دکلدر مذموم
یوقسه هر لفظی اوله محض خلاف ‎ اوده بیهوده لاف کذاف
اولیه تخص ایله صقن الفندن ‎ نار دوزخ کلور اول صحبتدن
دیدی سلطان رسول فخر ظهور ‎ بر دهندن که ایدر کذب ظهور
بوی بد ایلر اول اطرافه حلول ‎ که ملک ایلمز اول صویه نزول
تا اوتوز میل قدر اول دایرهٔ ‎ اوغرمز رایحهٔ منتن دن
اولمه منکر که انکار شدید ‎ سوزکه ایتمه قسمیله تمهید
نیجه وار که مباهات ایلر ‎ کذب ایدر نقل محالات ایلر
ایدر ایتدر مکه کذبن تصدیق ‎ قسم ایتد نطاق تحقیق
اعلم بالقته اولا اهل قدم ‎ جانه ویر ایلمز الله قسم
بلمین جاهل نادان عنید ‎ سوزین ایلر قسم ایله تمهید
کورمشز چوق نیجه بی مذهب دین ‎ هر سوزین ایدر اوچ کره یمین
چوق یمین اهلی دکل اهل یمین ‎ کذبنک شاهدیدر فرط یمین
بوندن اشنع نیجه در بدکار ‎ ایدر اطوار ولایت بدکار
ویرمکه شانه کراماته فروغ ‎ بسط ایدر نیجه سی روّیا دروغ

کورمز اول کس ایکی عالمده فلاح ‎ که صانه ساحهٔ تقوی وصلاح
اولدی الات معاش دنیا ‎ عصمدر خوف و تسبیح ریا
فیضی یوقدر ویران یه ملک ‎ صوت تنغیم الهی و سماع
اکرا ایتدی سلف اهل طریق ‎ شمدی تقلید ایدرکن بی تحقیق
اکر ایتوردی ایسه دورانی ‎ سلفه جاذبهٔ ربانی
بنه اول جذبه کلورسه نه کوزل ‎ کیم ایدر جذبهٔ حقیله جدل
سوزمز زمرهٔ تقلیدده در ‎ بجثمز ذوق رقص و رشیده در
مدرو وجداولسون او مجذوب جلال ‎ کاوله مستغرق انوار جلال
یوقسه تقلید ایله حوب احمق ‎ ایمه دعوای ولایت مطلق
خوف از اول بیهوده کویوبزدر ‎ انی تصدیق ایدن انذ خوددر
باخصوص اوله مدار دعوا ‎ قصد تحصیل معاش دنیا
خلق اشیاصانه او ازرب خدا ‎ خلق استغرصانه اولاخیر دعا
ویرکه زهد وصلاحینه رواج ‎ خلق نعمت بیجکب و انلاح
ویرر اول غلته فروش طاعت ‎ جنبه نقدمز و قیمت
ناجی تقلید و دایی تقلید ‎ سوزی تقلید اداسی تقلید
یوق سیادت که ایمه انی ناه ‎ صارینور باشنه دستار سیاه
جرّه ده نفسه تنزل ایمزمز ‎ کاره ده طبعی تحمل ایمزمز

علمیده یوق معرفتی صنعتی یوق کسبه سرمایه سی وسعتی یوق
ایتدی تحصیل معاشه آلت زهد تقوی اوزره صورت
برایکی حرف تصوف قاپمش کندوینی پیر طریقت ایتمش
مسلکی شعبده کاری وغلی کندوینه جذبه سی ساخته سکری کلی
نه گوزل بولمش اوعیار عشق خلقی الدانمغه اسانجه طریق
بنجه بی عقل وتمیز خاین صانه کرچک اویه دنیابن
الدانوب اکا عوام بی عقل افتخار ایله ایدر غیریه نقل
رفته رفته اوله رق شهرتیاب تکیه سی اوله ملاذ احباب
صدمهٔ عزل ایله بیکلر لاشهٔ ظلمه صونن کرکسلر
بسو بهانه روی بیداد نفسندن ایدر استمداد
باخصوص اوله شخص طرار نازک رند ضعیف عیار
کوره اصحاب ملجه رؤیالر کوسترر مقصده نه ایمالر
اغزینه بورنینی ازوب بوزه رک سوزینی کردی افراق کوکموزه رک
سوز خلالنده بشارتلر ایدر سوی مقصوده اشارتلر اوره
حیف بر حکم قضای کم کاشت اتفاقی سوزینک برراست
کورینور او زمان اعیانک عزتی نخوتنی دربانک
فکر ایلکمی ایرو داماننه اوغرادرلر مرید پیرامننه

تکیه سی

تکیه سی قبلهٔ اهل حاجات بوروا مواج نذور صدقات
الدانورکن اکا حاجتلی انام تشنه سونلر یانیک هوس عوام
کورر احسانینی دلق یاجک بوده رنو عبید اسعد راجک
سنه اوبله صفاین اوکمراه صفاین اول طائفه ذی التلهه
اولیاده صفاین الدانمز ساخته وصنعتی کرچک صانمز
اولیا ماله تنزلمی ایدر تکلفات ناسه تحملمی ایدر
اولیاده نه السرواره دلقکه سترایدر حقی نظاره خلقک
خلقه باقمزکه ولایت صاته اولر سوزلارسنه کرامت قانه اولر
اولمشر اول محو فنای اطلاق نفس الدر مزاکا استغراق
اولیا مردهٔ احیا ایلر پیر صد ساله برپا ایلر
اولیا طاعته بقرسه زر اولور حسن خاشاکه دوکر کهر اولور
اولیا درندمار حضرت جاییدر زبرقباب غیرت
اولیا در امنای اسرار اولیا در اوبای ستار
هم وحش کندی زمینده پویا پرتوی نوره صالر عرشه ضیا
اولورالاشه چشم افلاک اولیانک قدمی پاصدر نحن خاک
اولیادر سبب حفظ جهانه اولیا ایله طورر کون مکانه
روحدر قطب جهان کون بدنی روحدر قائم اولور صحیح بدنی

دیر طائفه به فخر جهان — آه وشوقا لقاء اخوان
لفظ اخوانیله وزن حکایت — آنلرک رتبه‌سن استدلال ایت
نه‌در اکلری نه‌شأن بلور — اکلرینی مرتبه‌سن انلر بلور
اولسا بو بیله ایکین هی احمق — رهروا یایمه ولایت صاحبق
نه دواردر خوف حق هی ارغاد — کندینی اول زمره‌ده ایتمک تعداد
وزن ایدرمی بو نه میزان اتحاد — دعوای سلطنت ایتمک مزدور
اسب تازی کحینه هر خر — سنک خارا صانه بعد برینی گوهر
اوله‌می مجمره افروز وجود — شاه ایلرسه دعوی محمود
کیم دو نزالیه مباه حاکم — دعوی تخت شاه زمزم
هله چوق جرأت چوق زرکت اوت — ایلمک دعوی نزدیکرب
اولورا اول طائفه نامقبول — هدف بغض خداوند رسول
دیدیکیم طرز ریاکاراندر — طور بازیچهٔ فلاتاندر
بوقسه هر سالک درویش دکل — عاشق صادق دلریش دکل
بوقسه چوق کسه وار نیکوکیش — اولمش اول چاک کوکلدن دربکر
صدق وار اولنلرده اهل وصول — سن ینه انلره اچ چشم قبول
بولمغه باوکه حضرت بار — قانلرا غار چالشور لیل ونهار
انی اول شکله قرین جذبهٔ حق — ایدر امیدینه برگونه ملحق

باب حق

باب حق طشره اولمز مفتوح — اکا باطندن ایدر فیض فتوح
اولیه صادق فقراده چوقدر — بو بیله درویش اولانه سوز یوقدر
بولنور دلق فنایه نیجه کس — پیچ چشمنده دکل الحق کس
وست اوزس تمراتانه — نظر اینمز کهرشاهانه
حاله بردن دکل انکاه سزا — خرقه پوشانه فقر وفنا
ایله‌سن حسن نظر مجتهد اول — فقرا زمره‌سنه معتقد اول
حسن ظن ایلمز ایجاب کدر — سوء ظندن اولور الو بر ضرر
علم عرفانه حکیمه نیکه — نفعی وار معتقد اولسک سنکه
کر بو معنی یه دلیل انه کسر — صخرة الله حجر اسود بس

در بیان فرح فصل بهار

ای تماشاکه صنع باری — ناظر کارکه هشیاری
سیره چیق فصل بهار اولدی فجه — موسم گشت گذار اولدی فجه
چمن اطرافنه کاهی گذر ایت — اثر رحمت حقه نظر ایت
صانعک صنعنه اولدیغی تا — کامیش مردهٔ زمینی احیا
گوستر صنع چمن پرور در — سبز ودر سفید زردی
دل انسانه قومز درد کهن — جلوهٔ تازه نهان چمن
تیر وطائر شوقه پردبار — طرف گلدنرا قن اب زلال

غنچه‌نك خواجه سی وار ایسه‌ده — ال کاغدله طولو جزدانی
لب جولرده چنار خوشدر — جلوهٔ سرو سهی خوشدر
ویرر انسانه نشاط تازه — نغمهٔ بلبل خوش آوازه
کوش قیل نغمه سنی مرغانك — اقتضا ایلرسه انسانك
قومز آیینهٔ خاطرده غبار — نغمهٔ چنك نی هوشیار
نغمهٔ شوخ خوش آهنك بشر — خواه ناخواه ایدر انسانه اثر
نغمه بر منطق روحانیدر — نغمه‌نك لذتی وجدانیدر
جانفزادر نغم انسانی — دلربادر نغم روحانی
خانهٔ جانه ویرر نور سرور — نشوهٔ نغمهٔ نای و طنبور
نسخهٔ شوقه دیکر شیرازه — نای اذن صادر اولا آوازه
حظلی وار کرچه خوش آوازلرك — دیکلنور نغمه لری سازلرك
لیك آمیزش اسباب صفا — ایدر انسانی کلدخوار هوا
کرچه که لذتی چوق نشوه سی چوق — التزام ایلمه‌نك عاقلی یوق
ذوقن ایت غیرینك اولرقه دوچار — خانه‌که لیك کتورمه زنهار
انده هم عبرت ایله کوش ایله — لذتی لهوی فراموش ایله
که حقیقتله اولورسك سامع — اولماز اوقات حیاتك ضایع
موسیقی حکمته دائر قندر — بیلنه بلمینه روشندر

بنجه اسراری وار اولورکن ایرجك — بر کلور سینه لری چاك ایدجك
اعتبارات تقاسیم فصول — امتیازات مقامات اصول
پردهٔ زیر و صوت عملی — کار نقش شعب قول غزل
هر بری حکمتیله معلومدر — جان ریاضیین صوارر بهودر
نغمه یابر خارد و بارد — چشمهٔ حکمتدن واردر
هر بری برمرضه نافعدر — ضدینه هر بری سر دافعدر
زیر بالاسی هوادر اما — دائر اولور هوانیز دنیا
بننهٔ دائره اوفانه — استقاطلهٔ خشیجانه
عالم کون مکانه مصدر در — اکلمز حکمتنی اولکه کوزدر
ستره دائر دخی وار بنجه کلام — که دکل اکا محل کوش عوام
بویله‌جه ذوقن ایدر اهل رشاد — الیسون ذوقنی الله زیاد

مطلب حسن کلام موزون

ای صفایاب کلام موزون — آشنای سخن کوناکون
طبعك ایلرسه اکر شعره هوس — سکا معناسنی فهم ایتمك بس
سخنان شعرای اسلاف — ایدر آیینهٔ قلبی شفّاف
ترکیسی نفعی ایله باقی باق — عربی دیوانلرینی ایت ملحق
انلرك شعری متیندر اما — غیرسنده دخی وار چوق معنا

شعرای عجمک دیوانی   حسن تعبیر معانی کانی
طالب صایب عرفی وکلیم   فیضی هند ونظیری وکلیم
نانه کوبانه زمانک شوکت   معنی نانه بو ویردی صورت
حسب جمله نظامی خسرو   هر بری جلوه‌ده بر معنی نو
جامی وانوری وخاقانی   هر بری ملک سخن سلطانی
بلبل شاخطراز شیراز   سعدی وحافظ معنی پرواز
سخنک شعرای قدما   حق بو در بری برنده اعلا
یوق نهایت شعرای عجمه   هب اساسیاری صنعت قلمه
بزده وار اکثرینک دیوانی   اوتی فهم ایله‌ده کور وجدانی
شعری چوق قدر شعرای عربک   که اوقورمایه سی شام حلبک
دیمه ایبانه ناموزوندر   آنک اوزانلری دیکر کوندر
نیجه معنالری وار رقص اولور   مشعل اسا دوکرا سماعه سرر
وار ایچنده نیجه اشعار کبار   که قومز آیینهٔ جانده غبار
نیجه بیک نعت شریف نبوی   مدحت معجزهٔ مصطفوی
هر بری قطعهٔ الماس ثمین   هر بر یاد رکرا نقدر متین
انشایه حالتلر اول اشعاره   اره معناسنی فهمه چاره
عربی بلمیجک ایش بتمز   فارسیسی عارفه تنها ینمز

عربیله بیلنور جمله امور   علم اولور بی عربی نامفهوم
لغت والسنه سلطان عرب   عربی قبلهٔ قرآن نسبی
بو ایکی بال ایله ایلر پرواز   طائر شعر معانی پرواز
حکمت آمیز کرکدر اشعار   که مآلی اوله ارشاده مدار
اب حکمتله بولور شعر نما   کلشن شعره ریاض الانشا
اولمیه شعری مجازی مطلق   ویره معنایه حقیقت رونق
یوقسه هر نظم تهی وساده   اوده معنادن اوله آزاده
تازه مضموندن اوله خالی   اولمیه نو دیه ایله عالی
باخصوص اولمیه تشبیه تمام   استعارات جناس وایهام
ویره دن انی سکوت اولادر   شعردن مقصد اولان معنادر
باقسک اکثر سخن شاعر خام   زلف سنبل کل بلبل مه جام
چیقمه هر دایرهٔ دلبردن   قد وخد ولب چشم ترده
که بهانه دولاشور که چمنه   ایلتور سرو کول یاسمنه
ره نارفته‌ده جولان ایلمز   صاپه وادیلری سبزه ایله
ابدع هر صید معانی بلنار   اته هر غیب شکارینه کمند
کیجنور معنی خابیده ایله   لفظ مشهور جهانه دیده ایله
ایکی حرف وار در او بیت دانا   کاولمیه تانه فاتر معنا

سو ملیه شعری تهی معناده
انکی حکمه بانفسز ماده

نظم کیم اولمیه معنایه قرین
کنده درجانم بی نقش نگین

نوقبز لاله یه بکزر او سخن
که اوله لفظی تهی معناده

بکزر اول مطلع حالی جابه
مغزدن مفلس اولا بادامه

انی یوق دلبه بکزر او کلام
کاوملیه انک جناس ایهام

اوله یا کبنه کرکدر اشعار
که برابشده اوله مرغ هزار

اوله معناسی کوزل لفظی متین
خامه‌نک که قوبه کت تمکین

هجودن الحذر ای جان بیدرز
که و برمشرب عرفانه کدر

حسنه صرف ایله سوزی عز ایلک
خلقی تسخیره چالش قاتدیک

تیز فراموش اولنور شعر سخن
نظم اما کیم ایدر دور دهن

الحذر هجوک اولور عاری شوم
خلق بنبنده حقیر و مذموم

هجوه مائل سفها در انجق
عاقل ایتمز انی ایلر احمق

هجودر فاعلی خودکامی
هجودر واسطه بدنامی

هجو فتنه سبب روسیهی
کیم اوقوره سکا عائد تهمی

سنی اینمش بری فرضا دلکیر
قوله فعالنه قلبکی تکدیر

سکا لازمی اکا هجو ایتمک
سفها کندو که راحت ایتمک

انکاری بتشور قادر ایسه
انتقامه چالشور قادر ایسه

انی لطف ایله سن ایله تنبیه
عفو اکر ایله ایت شرمنده

لطفدر مهر رو هانز اشرار
دوله مز لطف ویتن افسونکه مار

سکا بو وجه‌ایله ایدوکی جفا
سبب شوم حجاب اولور اکا

وجهی وار ایسه سببین ایکه سؤال
اولمه اشرزنه کاتوزه جوال

بلکه نادم اوله اطوارندن
اعتذار ایلیه کفتارندن

سن قبول ایله بو نیز بندن
دوستلق وار ایکن اولمه دوشمنده

در بیان صفت شیرین صبر شکیب

ای شتابنده عز و جاه بدر
رو بروسای عروس امید

صبر قیل ایتمه امورنده شتاب
صبر ایله دیرلر اولور غوره دوشاب

صبر اسرار الهیدندر
صبر مفتاح فرجدر دیرلر

صبر در عقده کشای دوار
ایلیشور صبر ایله صبحه شب تار

اوله خیرت زده جنت و نار
اول انک صاحبنه عاشق زار

یاتمه بیدار سحر بیدار اول
وقف سجاده استغفار اول

اولکه حکمتده شکر ایدیلر
صبر مفتاح فرجدر دیدیلر

قلبکی دغدغه‌دن پاک ایله
هر ایشک حکمتینی ادراک ایله

سکا کشف اولمسه با حکمت
اوله مز سن دوجهانده راحت

اذن واجکده تحری ایله
صفتین اولمغه تسری ایله

حسن خلق اهالی جنوسنه رکوزار
ابو جعفرنه اولور بابنه تحمل

نه بلادر زنه محظور اولماق
نانه ذوق ایلمه‌ذه دوار دش

بلکه بدچهره بابد خوی
ذوقه اول شب وپهیسن باهر

معضم کوچ روزی دخی مشکلار
بر مصیبتدر اوکیم عمره سورر

یوق کنیزکده بعله بو محذور
نانه‌دن نانه‌سن ال ایله حضور

نازک نرم ایسه اما اورسه
اک ابوسی اولور انلک محکوک

خائن اولور اوروسکم زنه
قیوادنده قوررلر دوزنه

کوله‌سی تیغ وتفنک استرلر
اوزمغه عرصه جنک استرلر

اعتقادنده دکل اهل فلاح
اولمیا دست زنده اسب سلاح

ایتمه‌دن رفع بنانه ایجانه
اولور امیخته تیر وکمان

چوکک جاریه افت اولور
اباز ه قزلری بی‌عفت اولور

مسقو نمچه وافرنج ومجار
جمله‌سی خائن نابرخوردار

بونلرک بری سلمان اولماز
نائل دولت وایمان اولماز

عربنده چونی اولور بدخو
کرچه کم خدمته ایلرلک یو

حسن الوجه دکلدر الله
خام سوداره کند بن صالح

اولمق استرسن اکر کیم رحت
کورجیدن غیریسی انتمه رغبت

کرچه کم اغو اولور تنبل اولور
جامه‌سی کبرلی اولور محمل اولور

باغنك

باغنك رود وسی اولور چمنی
کهله مشتاسی اولور بیره یهنی

لیک افدیلرینه صادق اولور
جمله سندن نظره لایق اولور

مستفیضانه در اطوارلری
صدقه‌ن زدیکدر اقرارلری

طلب مزرع وکشت خرمن

ای نکویز مزرع سنبله‌زار
خرمن افزا زچراکاه نیاز

عمردن اولمغیچون برخوردار
اولمیه صحیح زراعت بر کار

زرعیدر آلت تحصیل نعم
اولوبن کار جناب آدم

کاو دهقانه ایرر قاضی زین
اکار تنک ایرر سراکاو زمین

خاک ایدر خاک بنی آدم ایچون
تخم اکر زبیده عالم ایچون

آدمه بندر کردن بسته
اولمدقجه اولمز وارسته

سن حضورنده کزرکن اما
اوسنیکچون چالشور صبح مسا

کاو خاک ایلمه میدانه
بحیا قنده بولوردک دانه

تخم قنده اکیاور اولمسه خاک
اولمسه تخم اولور خلق هلاک

نخله خاکه کیم ایدر سیراب
اولمسه بحر ایله دولاب سحاب

کرمی سردی دوران فصول
اولمسه خرمنه کلمز محصول

دونمسه دائره لیل ونهار
مهر وماه ایتمسه بسط انوار

کونی اولمزدی بوزنکی کار
عالم اولوردی هم اغوش زوال

مستند بربینه آب وهوا   مرتبط بربینه عرض وسما
سربسر نقش ایدر رسم ازل   روبرو ماضی ایله مستقبل
اول اخضر و اثار حکم   بسته در بربینه مستحکم
اولمغه وقتنه دك جلوه نما   اولور انواع ماکلده بقا
دست حکمتله طلوع گوهر تر   دامن شام و گریبان سحر
دیدهٔ عبرتله اول نگران   برگهر دامن کان امکانه
صانعك قدرتیدر ایله نگاه   واقف اول سترینه سبحان الله
ابجدی سیرات حکم مولایه   مزرع آخرته دنیا یه
بو محلی قویه لم فردایه   کله لم اربه ایله بغدایه
اتیمه زرع علفه عمری تلف   بولنور قسمت اولاده خلف
زارعك ایاغی بیابانده گرك   گوزی یرده الی همیانده گرك
کندی دستیله اکن خیر گورور   بخیره اکدرسه انی غیری گورور
استغنا متیله مزارع بو قدر   خاین استرسن اکر سیم چوقدر
اکمه ویردوکنی صب یرلر   کامدی ویرمدی مولادرلر
بوسنه بلکه گلورسه اکر   تخم ویرسك انی ذخیرهلر
ربحی کبیر مزالینه اکدیکك   ثمن یرسك انك حاصلینك
قرض نامیله ویررلر مالك   نصف تخمینك ایدرلر پایك

هیچ اوریك

جو ایدرسك بولامزسن الهجق   سکا نفسیط کدر در قاله جق
کندك اکدرمك ولورسه کاره   طولدی فرضا دیه لوم انبارن
اوچ زلولوسه گورلمز کاخری   نفرانك نظرندن غیری
قیمتی وقتنه انسك گوزی باز   محتکر لکدر اکا یوق جواز
احتکارك صوکی افلاسه چقر   یا براول براوی صکه بقر
نقدا دیدیکی ایلر غارت   محتکر گوردکی بو قدر برکت
فرضی فائده یاخود ضررات   سز حالیه اهالی گلنسه حذرات
اکدررسك اوقدر اوله وفا   خانهنك انجکینه ایده وفا
کله محصول قرادر راحت   سکا اکدرمکه بو قدر حاجت
حیفلنك دخی مالی بو قدر   مصرفی فائده سنده چوقدر
اولور ایکی ایدرسك مسکنی   عبث محنت و مشقت بر خرم
حیفلنك هضم اولنور مرنامی   شکار انسانی ایدر دهقانی

مطلب دغدغهٔ پادشاهی

ای طرازنده اقبال ابد   وی نوا زنده قانونه خرد
معتدل اولملیچون جمله امور   لازم اعمال ترازوی شعور
بودر اسوده کی حال مراد   چوبانه ایله تعب سوز ایراد
وزنه جك مصرفك ایرادك ایله   راحت اول اهلله اولادك ایله

حق ویروب واسع اولورسه حالك | ادخار ایله برزا اموالك
دفعه ایتمه تهی کیسه یانک | نیجه بازیچه‌سی وار دنیانک
فضله مال اولمیجق پایمه بنا | ایلمه مالکی بیهوده هبا
اولمسون مصرفک الده‌کلودن افزون | که ضروری اوله‌سن زار زبون
مصرفک ایتمه کوزه‌م نوردن زیاد | نقدر واسع اولورسه ایراد
ویرمه‌سن دایرهٔ جاهه وسعت | ضمن حفظنده در انجق راحت
باغچه‌لر سیری اولورسه مطلب | بتشورمک ایچون بر مرکب
مصرف آخوره اولور نیجه زبون | بورلر اتلو بیادن افزون
نسخ ایدر رقیه صحاف سامانک | فتقی اولوب ایدر دامانک
جاه سرتاذن اوله ممنون | دردک اولور بو دکیه افزون
دولت آهسته کرکدر جادر | فتی ممدوح دکل سرتاری
اکمی ماصوع صواب چوبانی | خانه در جمله ایلر رتیان
طولدر یعنی اکرچه سیلاب | لیک ایلر در و دیوار خراب
منصب جاه هوسکار اولمه | طلب عزت ایچون خوار اولمه
ذلت غولینه دکمز نصبی | صرفنه سربسر اولمز عصبی
اهل منصبدن بولنمز راحت | جار به غولدن در امنیت
اولمیه پاشالق ایچون آواره | طبل سرتا ایله کیرمه ناره

بغلم

بغلم طنطنهٔ طبل کوکل | دورونه خوش کلور آواز دهل
پاشالق عمره سور مختدر | حاصل اردونم سوتیدر
نامی پرکوکب جاهی عالی | لیک دورندن کیچر احوالی
خاطر منصبی کبی ویرانه | صورمه هیچ آخرت احوالی بجانه
ظلم ایدرسه بیقلور خانهٔ دین | ایتمه بولمز اموری تمکین
چکدوکی محنت اولورسه تعداد | دکمز اول محنته مصر و بغداد
های هوی ایله ایدر عمری کذر | حاصلی اشک تر خون جکر
یارشه قورقسی خور رحتنز | غول ناکاه قیامت اندوز
نو بنو وسوسهٔ کونا کون | قوت آه هم کار جنون
بر بلادر نه مصیبتدر بو | نیجه دولت نیجه رفعتدر بو
غالبا کوردکیمز پاشالر | باخصوص آصف حکمت دال
کندو نفسنده نکوکار انجب | حسن الخلق کریم النسب
ملکی الشیم نیک خصال | صافدل صادق پاکیزه مقال
اکثرینده علما و فضلا | دین و دنیایه خبیر و دانا
مرحمت قاعده‌سی مسلکلری | متواضع متانتین مکرم
عاقل و دینی قوی و کامل | سوزی صانع نیتی خیر و عادل
معتقد زمرهٔ درویشانه | متوجه کرم احسانه

واقف حال ومار فقرا   مائل زهدی صلاح تقوی
نیجه سی وار تحرکن میل   یاشالق ضربا اولمش تحمیل
نیجه سی صاحب پرهنر بحقیف   میل ماله یوق اولنه تکلیف
نیجه سی راضی دکل جاهندن   انلر اکلر چوغی اکراهندن
کیمی اندیشه فردا ایلر   خوفدن موتی تمنا ایلر
لیک مرکزلرینک احکامی   ظلمه سوسته ایدر انجامی
اتمه دایره سی بیلنمز   سوزی حکم ایلدکه اسلنمز
ایلمز مرتبه صرفه صعود   حاصلی نامنه جوز معدود
قالمامش حاصلی جائز مقدور   که ایدر صرف ایلمکه آقچه ظهور
انی اصلاحی خراب اتمشلر   هر بری بر یرین الوب کتمشلر
بولمغه دایره سی تشوه نما   اکا لازم قتی چوق باد هوا
منصبی آقچه ایله المقدر   بحر دینک دیبنه طالمقدر
دینک اما نیجه قت دینی واره   انی محتاج ادادر ناچار
یرلو یرنده بساط وآتی   ناقص اولمز یاشالوالاتی
بوقدر اکاده کتمش مالی   وکلا اولدانی زیاده حالی
منصبک مصرفی خود نامعدود   تصحیح اولنمز اکا تعیین حدود
مطبخ اخور تعیین خدم   داخلی خارج اتباع حشم

قوه

قوه قوللقجی ایله مهترلر   خودا سب اشتر واسترلر
بیراق اسمنی کتوره باده   شقه غفلتی ویره باده
انلرک بعضیسی دکل هیچ قابل   ابتدای جمله او بونلره بین
لابد ایلر او حرامی زاده   جمله هم مصرفه هم اراده
باخصوص او نا تکلیف سفر   اک بقینی کوزه درست سفر
سوقه کتمکه عسکر لازم   عسکره مصرف ایچون زر لازم
ظلم سز آقچه به دسترس مز   خلق جمله کوزکوزه مالن ویره مز
کشمکشله ایدر عمر کذر   بوکه دولتمی دینور نجا بیدر
سلنورمی کوره لیل ونهار   بونجه چیوانه بوقدر خدمتکار
قبه قوللقجیلره ولور عفونت   شیمر وزره ولورم تربت
بیک نیاز ایله قبول ایتمزلر   بخششی بر خلعه سوز اتمزلر
اسبیجی ادنی فقرا وعالم جانم   کتخدا او رسبه سلطانم
سوره ادم سیدایدن اغاکه   زعمله هر بری بر بخشا که
پاسر اخور پاسر بوابین   هر بری معتمد دولت دین
جمله سی کورک کراهیتی یادم   هب ملکفل آتی او مرغوب آدم
بش کیسه ویرسه ایدر استحقار   اونه راضی اولورلر انجی بو تجار
باشک ایک دیشی ایسه غایتی نیجه   صرف یکر و رسنه طاقتی یوق

حافظ نقد کدرله مالی   کیسه سی کنج عدمدر خالی
اکلمز انی مباشرلریله   جوابدر لرینه قادرلریله
اوصدیغی ویرمکه خود طاقت یوق   ویرمک سمتنه جرأت یوق
ویره جک سکاپت حاضر   ور دولتده مذمت حاضر
نشلسون بوار القدم پاشا   بونه دولتمی دیرم بن حاشا
طوتلم صالح ایسه عاقل ایسه   منصف عاقل ودیانتدار ایسه
ظلمک ادنی قیوب بادهوا   منصبی ایلسونمی یغما
دیدیکلر صلحا احرار   ارتکاب ایلیه ظلمی ناچار
ظلم عاملاری وار دروافر   صورتا مؤمن معناکافر
مؤمنک نشنه مالی جانی   متعدم مرحمت وایمانی
قتل نفس ایله مباهات ایلر   کوی تمسیر ایله اثبات ایلر
نام فرمانده نظام عالم   عالمک نظمین ایدر کندو عدم
انارک ظلمی وار قیاسدن خارج   وار دیغی ملکده قورلرمی اساس
اغالر ظالم ایچ و عیان   ویرمدی هر بری مال المغه جان
ظلم تحصیلنه حکمت غوث   ذکر ایدر راقیه وفکری خدمت
فتنه بیورلدی ایله اشتباه   وار دیغی قریه نک حالی خراب
فکرنا راج هبا ایلیه رک   بولدی تخریب قرا ایلیه رک

نه تفحص نه خطاب نه سؤال   کلور امداد شوره شته کوپال
نره خلقنی قومز نفوره   بنده ایدر بولدیغی قوز بچره
در دمندانه دیزوب صحرایه   دست بسته کتورر پاشایه
اصلی یوق ماتمزنک جرم عظیم   دکلمز کمسه ایله تجریم
بوکا بکزر دخی چوق جور سنیم   چاک اولور کر بیانه قلم
بو بله بو بله ایدرک جور ستم   طوندر یوزی قسمت خرابه عالم
حب عمارات جهان اولور خراب   قونزی دهقانلر ینه بوم غراب
ملکی معموره دکل یوق ایراد   ایتدی ایراده تداخل بیداد
زرایله دوسه زمین حالی   قوتیه جق یره بوله قولر مالی
مصرف ارزاز النجه ایراد   نظم عالم بولور البته فساد
سلطنت شرعه اولنه توفیق   اولور خصم ینه قطاع طریق
شرعله کمسه دوشمز طغیانه   ایده مز ملکه مفاسد جریانه
شرعده یوق سمت جور عقاب   شرعله ایده مکر کیم ایجاب
شرعده صغمز طمع بوغض غرض   اریدر زائل اولور جمله مرض
مال جاننده اولور هر کس ایمن   خصم یوق شرعده که اولنه کین
شرعده اوله عدالت جاری   بولنمز بر بسی اولمز طاری
بولدیلر فتح بجده اصحاب   کنج شاهانه نیجه تحفه کتاب

برنه نصح یا زوب کنجر و ... دیمش اول بر ملوکه پیر و
ملک دورمز اکر اولمزسه رجال ... لازم اماکه رجاله اموال
مال تحصیلی که رعیتدن اولور ... باغ بوستانی زراعتدن اولور
عدل اولمزسه رعایا دورمز ... عدلسز چیز اقامت دورمز
عدلدر اصل نظام عالم ... عدلسز سلطنت اولمز محکم
کوش قیل حضرت فاروقه کوزیت ... حسن مفهومنه ایتمش تحسین
دیمش اول معدلت آموز کرام ... حکمت شرعه موافق بو کلام
شرعله مولک اولیجق آباده ... ملک معموره صغشمز دورانه
ملکده زلزله غفلتندر ... ترک احکام شریعتدندر
باغبانی ایتمیجک چمنی باز ... باغنکه هرکس ایدر دست دراز

مطلب نهی قضا و قسمت

ای طرازنده دیوانه حصار ... وی نوازنده قانونه کمال
ایتمه زقوم جحیمه اقدام ... الحذر الحذر اولمه قسام
اولمه دندانه زنه مار بتیم ... ایتدی نهی انی خداوند حکیم
اولمه الله سورسن قطعا ... طالب راه قضا فتوا
جانبکلک قطع طریق ایچونه ... ره زنی شرع شریفه اولمقدن
معامله فتوایه قارشمز زدبر ... مجتهد قولنی ایلر تحریر

قول

قول فتوا ده بو حجت یوقدر ... چوقده تحریف شریعت یوقدر
کاه اولور انده ده واقع تحریف ... صدر افوایه یچر قول ضعیف
عصرده لیک قضا مشکلدر ... حکم حق اولمیجق باطلدر
سیما اکثر ارباب قضا ... ایتمز احکامی خدای اجرا
حکمدن اول ایدر حکم مراد ... اول الور نفعنی ایلرسه زیاد
اونهی دست رشوت ویرمز ... قاضی دعواجیه نوبت ویرمز
منسی اندیشه دین دنیا ... برطرف واقعه روز جزا
علمی یوق اکثری بی مذهب دین ... چشمی محصولده و توزیعه تعلیق
الده اندازه وکیل میزانه ... ایلمش محکمه شرعی دکانه
قاضی دلال میانجی محضر ... کیتدی اقبضنه مالک حاضر
یادسته قورقسه چوق حق فرقنه ... رشوته خرجی قدر دینی ده یوق
استسه داینی مدیونه حیقور ... استسه مفلسی فاره جیقور
نیجه سی صورت حقده کورینور ... منع ایچونه ظلمی حیاله سورینور
قصدا اغلر کتور چشمنه دمع ... حب شهرک اثرینی ایلر جمع
دانه باشی اولوب اول تزویر ... خلقه چشمنی دام تزویر
انکه حقی صریح باطل ... کورینور صورت حقده باطل
بالمین ساده دل بی فطنت ... صانر اول حیله حقانیت

سد ابواب دكاكين ايلر / ناسه شرت يولن تلقين ايلر
نظر بقيله اولورسه او محيل / بولور اجوار فسادينه سبيل
شرع ناميله تسلطلر ايدر / بيك بهانه‌يه تغلبلر ايدر
حاكم عرف اولور ظلمنه سد / كندونك ظلمى ولى اندن اشد
كندو افزونستر اولورسه اذن / البته مقصودى بودر بغير قانون
عسكرينك حاله حالى معلوم / باقيسوراناراولورسه ظالم
اماره ظلم مدار اولمشدر / جمع اموال شعار اولمشدر
خادم شرع اما كه قضات / ايتمز ايد كارى ظلمى جسرات
جلبنه الت ايدوب تقوى / مدد ايدر ماله يد يغما
رونق وشر خلقه ايدر نبوز ربا / طعنه دن طاعنى حصلا اما
كيسه كيسه النانه مال يتيم / توتون احكه دكل جرم عظيم
جمع ايدر كيسه كه توتونه / باقر اوغلانك اماكوننه
طعن ايدر كورسه اكر خاتم زر / زرك اما كه كرانه وزنه ار
كيجه اطلسله قوجو محبوبى / طوتمز اطلس بسه لى مكتوبى
رشوتك ادنى قوليه محصول / كيم اوله ايتميه محصولى قبول
عوض حجت نه كوزل فلحق اولور / جونيئ بردن فتى حق محصول اولور
خيف واخيف كه شرعى اذا / بيشه رشوت ايله اولور خصر اب

ظلمه دستنه اوشدى خبفا / شمدى سرشته شرع غوغا
لعنت اول ماله كه شرع صانيز / حكم مولايه بهانه اتمسين
حقى ابطال ايدرسن رشوت ايچون / دينى ماله ويررسن دولت ايچون
بونى فكر ايتميه سين اى كمراه / كه شرفله بودر اول شرع اله
انى تعظيم ايله جبريل امين / ايندى ارابسر خار زمين
كه حقك قوللرينه خير انام / ايدى ابلاغ امورى احكام
بس نه زهر ايله بوزرسن ظالم / هيچ ديمزسين نيجه اولور ظلم
ارتكاب ايدرمى بو خسرانى / حضرت حقه اولانه ايمانى

نهى بازيچهٔ نرد وشطرنج

اى كرامى كهر بحر كمال / اولسون اويزهٔ كوشكك لال
ايتمه بازيچه يه اصلا رغبت / اولمه بازيچهٔ دست غفلت
اولمه دلدادهٔ نرد وشطرنج / كه اولور ادمه سرمايهٔ رنج
علمى جهلندن اكرچه خوشدر / شغلى بيهوده مآلى بوشدر
بارى اول علمه جالش مردانه / برابه بيشكه نردانه
واريكن مصحف ذكر صلوات / ايتمه بازيچه يه صرف اوقات
محض لطف حق اولا كنج نفور / خيفلركيم اوله مصروف هوس
بودر اكاه وادب عرفانك / دم غنيمت ديدوكى اوانك

خیف کیم مایهٔ اوقات ضعیف / اوله غارت زده شغل شریف
مکر وا ایلیه‌در اولده ناموسه / اوله بسته عمل وسواسه
لعب لهوک صوکی واویلادر / واریسه فائده غوغادر
گرچه آسایشه پرالمدر / دقت اولنسه عجب نقلندر
خنده یا قهقهه لهواندر لهو / لیک یا غم یا سرهواندر سهو
طفل نوساله سزادر بازی / ایلمه کودک ایله انبازی
عادت مرد سزاوار رجال / عالم عرفانه عبارات کمال
اولماز ارباب دله حالت چیز / استخوان پارهٔ خشک ناچیز
ایلمز عاقل اندیشه کمال / مرده حیوانه کمکن زوده‌ملار
بر زمانه اولده سنک کبی همانه / گزر اوینار در اولوبت دانه
سکا عبرت ویره جک دنیاده / سن ایدرسن انی الانه هوا
لعبه مستغرق اولا کوردکلری / کسب دنیایه بابه نهز اودر
عملک اوله تحصیله سنیز / کثر مانیله یکر عمر عزیز
لعب عمدنه دیلکی صاف ایله / کوره لایقدر انصاف ایله
درک دانتکه ویرر فرصت / ششدر دهرده بوقدر حیلت
دوشمش امید زار اوله / پالوا روب برکمو که خوار اوله
گرچه عبرنمایه بقو اهل نظر / ایکی زاره دیدیلر شمس قمر

ششدر شش جهت کون و مکانه / یوللری لیل و نهار دورانه
بو فلکک جنبشی خوزناج زار / بیزنیه ننه کیم لیل و نهار
ذهنی تجدید ایچون بعض کبار / ویردی شطرنجه ابا خیاله قرار
بو العجب نقشدر الحق شطرنج / سر ایله طبطبلر کنج اندر کنج
جمله بازیچه‌لرک احسنیدر / خانه‌لر فکر اوینک روزنیدر
نیجه منصوبه دوشر ذوق انگیز / نیجه بازیچه کاو ضربت خیز
شبهه سز ذوق اولنور بیزاری / کالمز اول ذوق صفا بحر بیزاری
صفره‌سی صفحهٔ نقش عالم / صورت معرکهٔ هند و عجم
بربرینه متغایر آلات / بربرینه متخالف حرکات
کیجه مزهر بریسی حدندن / چیقمز هر بریسی سدندن
اصلی برلیک مخالف صورت / صورته ایتدی ترقی حرکت
ات قویدیغی زمانه کردخیال / فرزخوده کامه اولور نیک مجال
ایدر اولورسه بو بازیچه نکونه / بر پیاده شاه دورانی زبون
ایلیه عکسنه بعض آلات / شاه جریان ایدرسه رخ مات
عقللنک صورتیدر اوستادک / اوستاده تابع استعدادک
اللنک یوقدر اویوندنه خبری / ظاهر اوستادینک انده اثری
بونه دائر دخی چوقدر نیجه راز / کشفه باشلنسه اولور قصه دراز

لعب لهو اولدیغنه دونیانک　　نص شاهددر بتون قرآنک
جمله بازیچه ده وار سر غریب　　فتح اولور هر کیمه اولورسه نصیب
لیک اصحاب نظر نادردر　　اهل لعبک نظری قاصردر
اوینایان ذوق ایچون اوینارانی　　بیلسونمز ذائقهٔ عرفانی
بو شهوده دوشرک رغبتی　　اولیمز اول اونک لذتنی
لعبه محتاج دکلدر عارف　　سر بازیچه سنه اولور واقف
ابتدا امرنه سنده نیجه لر　　اویومز صبحه دک دینیر اویومز
دوشر اراده تفصیله عناد　　حدت نفس بیله ایلر امداد
قوپر خصمی ایله دعوایه　　اولور در اخرت دنیایه
کندو دعوی کن صدر لجاج　　خانه ده اهل و عیالی قالور آج
بکیلورسه اولور احوالی خراب　　خلقه دشنام ایله ذم و جواب
نیجه سی کندویه دشنام ایلر　　کندوسن مسخرهٔ عام ایلر
ذوقی کلدکده حیف محنت اولور　　سیر ایدنلر اوصانر ثقلت اولور
ظن ایدر ذوق بونی چوق چوق　　مبتلا ایمسون کمسه حق
علم تحصیلنه کلدکجه کلال　　دفع تشحیذی ایچون اولور کلال
اولمیه لیک تونتل دایم　　کاه بر حینده اولورسه قائم
مجتهدنر بو قدر وار رخصت　　نیچه اوقاتی وقف غفلت

بوقدر وار نهایه شطرنجه جواز　　ششده لیک اتمک اتیه دراز
بزمکسه اول لعبده اولسون حالی　　چونکه جایز دکل استعمالی

مطلب خواجه که دیوانی

ای قلمدان کتاب اعمال　　نظر انداخته حسن جمال
کرستانبوله دوشرسه سنوک　　منصبه ایتسه تعلق نظرک
اولمه زه برده تدریس قضاء　　قاضی عسکرده اولورسک فرضا
صانمه زنهار انی راحتلی طریق　　امن و اسایش یوقدر تحقیق
اوطریقک خطری بی حددر　　انتظاری املی ممتددر
سلسله قیدی او زنجیر سودادر　　پایه لر موصلهٔ غوغادر
اول حالی ضرورتله کچر　　کرچه کیم اخری عزتله کچر
اول اخرینک راحتی یوق　　عزلدن منصبک محنتی چوق
اللیدن صکره اولوب اهل سنو　　حوصله حلب شامه کیدر
عزم ایدر انجه منصبده صفا　　اکا ده ایلرلسه عمری وفا
نقدر تحکم نیاز اکسه کرک　　نائل اولنجه نلر چکسه کرک
ضعیفه دن نقض قوا هنکامی　　طی ایدر جاده مصر و شامی
اولیجق قوتی ذاتی زائل　　اولور اسباب هوایه مائل
ایدر افطار بلاده سفری　　صوره یولکرده کی خوف خطری

وارسه منصبده راحتمی کورر
باقی خوفده سلامتی کورر

اهل بلده ایله سوا ایلر
که مدارا که بخوفا ایلر

دنیوی دینه ایلر همت
اخروی دینی قالور در زحمت

دکلور غزل زماننده حکایات
اکا چاره دیروب ایتمک شکات

برکیجه منصبه ایلرسه سفر
حد ضعفنکاری ایدرسنی کذر

حتکه استانبول اولوب صدره کلور
طی اولور روز و شب فوره کلور

راحتی محنتی صدرک معلوم
طول اسایشی امری موهوم

انکچون بوقمی مکر بیم و خطر
ایدررلر رو دوسه کاهی سفر

برکون الدز حتی صدر فقیر
اولوراضی وجع صدره اکیر

قوقله کرچه ملازم سن سن
اوقیوب یازمغه عازم کن سن

بو راحوال طریق ایلکیب
ایدی حق خیرلو سن سکانیب

بیلورم اهل دکل سن اما
اوله جویای طریق امنا

مال میری یه قارشمه زنهار
ایلمه عیشکی میری یه مدار

بی خیانت اولمز سنک راحت
کورمز ارباب خیانت برکت

مال ایچنده بیه سن ایش بتمز
یرایسک صکره بیابانه کیتمز

قوصدررلرسکا حکام حساب
باخصوص اوله خصمک کتاب

بن امینم دیو صحیح اوله ایلی
بیلیم صایرمیری یه اسکدره ایمنی

تولیت

تولیت جانبنه میل ایتمه
خانه کی بازده سبیل ایتمه

ایلمه مالکی وقفک اتلاف
کرسونرجکه مالی اوقاف

شرط واقف دن اولور عدول
خصمک اولور سنک او رسول

متولیلرک احوال تباه
حق حضورنده اولور رو سیاه

شرطی واقفه قناعت مشکل
ایتمه وقفه خیانت مشکل

طوتلم کوردی حسابن کتاب
نه ویرر واقفه محشرده جواب

انجذاب اوزره در منصبه جانه
حق ویره اوله سنک اهل دیوان

کورمدم بن بهاله بو دولته
خواجه لک لرقدرک راحتی

جمله نک معتبری انسانی
منصب خواجه که دیوانی

خواجه لکدر بری اولور منصب
سور رؤسی کوزنه ایتمه تکیب

عزت اولمز اوقدر بانمده
چوق شرفدر بهاله وجدانمده

صب کمال اوزره اساسی دولت
عزو رفعت شانی شهرت

جمله نک معتبری محتبری
جمله نک منتخب مغتنمی

غیرلردنلو دخی زحمتی توفیق
بنه اول طائفه دن راحتی وفی

باخصوص اوله پسندیده صفت
اکا منتظم اوله معمور ذات

عقل عرفانی اوله علمی اوله
ادب سکنتی حلمی اوله

استغنا مثله اوله معرفتی
پاک مستحسن اوله هر جنبشی

اولمیه طعنهٔ اطواری هدف	منصبی دانه ویره عز و شرف
اعتماد ایله ملوکه وزرا	اعتبار ایده صدوری اوکلا
اوله بخبرت کشر دین دولت	خیض خواهندهٔ ملک وملت
بونعمز اعلا دخی دولتی اولور	مرکز وامن سلامتی اولور
حق ویره اوله اسن اهل قلم	خواجه لکلرده دیانتله علم

نهی امیزش قید اکسیر

ای زرناب عزیزی الفت	معدن آرای جهانه حکایت
کیمیا زلغه ایتمه شغفه	ایله مالنی بیهوده تلف
اوله زنهار بو سودایه اسیر	اوله چق حال دکلدر اکسیر
بوق بیره تهی ایتمه کیمیانک	یوطیه قوب ارتیمه مالک
کیمیا کارینی صنعت صنمه	مبتلانک سوزینه الدانمه
اسمی وجسمی ولی ناپیدا	کیمیا ایله جهانده عنقا
مارا جون مالنی سوزه ایتمه	حاضرین غایبه قربان ایتمه
یونه لر درگلهٔ فقر و فنا	انی ظن ایلمه الات غنا
جامه کن قبه لری ایتمه قیاس	که سن اندن ایده تبدیل لباس
کیمیا صنمه که صنعتله اولور	کیمیا ایله ماکر امتله اولور
بو گوگو دکمور ایله اولماز	کار حق ناریله صورت بولماز

دهن

دهن زرنیخ و کوکرد و زیبق	سه اولورمی مدار درونق
اکا قرعه نه انبق کرک	اونقدر اکا توفیق کرک
چونکه جار بن خوزه ابتر	کیمی کوردک اتشن التونه انبر
قالورا دبابنه حقیقه طریق	النیک کیری نوزنیک قریبی
صورتن اننده قرضا تغییر	صنعت اولوراکا دینمز اکسیر
زنکه صنعتیله ویرسه ده تاب	قیزلک تیز جقر رنیزاب
نقد رنکیله ده تغییره امک	فاش ایدر ستر نهانینی محک
قلب اعیانه حقایق چو محال	کیمیایه دخی بیل محض خیال
بوله رنگ دخی بت تجدید	هیچ تحقیقه اوبارمی تقلید
قلب اعیانه اولورمی امکان	کیمیا قفلرده اولوراتن
اعلی بونجکه اوکرنه حال فالن	صرف ایدر تجربیه اموالن
بشقه کوکبلری و ارسیم وزر	اولسون اسرار خداوندی خبر
بولانز اول کوکبی تسخیره نیوان	او ایدر ایلیه قلب اعیان
اولیا لکده بودر اطواری	یوخسه صنعتیله دکلدر کاری
بته مز قوت قرب [illegible]	حالی تغیمه بوری حکمه تشویش
اولیا ایلرایدرسه مس زر	مس دکل هر نه به انفرسه ایدر
ایتمز اقا کوز دراذن خدا	زمانک مشاهدیدر عین رضا

بو زمانلرده اولورسه اکسیر / اوکا زالا نظری شاه و وزیر
اهل دنیایه وزیرانه ملوک / اهل عرفانه امیرانه سلوک
مبتلادر فنی چوق کمسه بوکا / برسی اولمادی اما که ریا
کیمیا ایتدی چوغن سرکردان / قلب ماهیته خود یوق امکان
خانمانن بوشادوب نیجه امیر / خام سودایه دوشوب اولدی حقیر
دوشوروب نیجه لری خامه / کیردیلر مالنی اوزکه دامه
بکزر اول کیف خوش مقبونه / دوشور رغبت ایدر افیونه
ایلیوب زیر و زمینلرده مکان / سیم ناصافدن اولورلر پنهان
قیانوب شهره وش کوندزلری / چیقمز چیقیجق ییلدیزلر
بر یهود زر زمینده زندان / بر هواداری کورنه برسندن
چوقیدر بر عملیه حیلجه مار / بولیجاز ابنه قال مار
عنزی بر اشره ایله ناچار / بلکه اجزای دیکرله نه کار
بو عجب چوقی دکل طالب مار / کورمک استر نیجه اولور چوره حال
کاه تکلیس کهی استقطار / ازمایشله کچر لیل و نهار
حل و عقدن حالیشور شام و سحر / که بوله دست رس شمس و قمر
کیمیاگر سوزیله سیر اولماز / اصطلاحاتیله اکسیر اولماز
برج نارین اولورسه پرتاب / اوجه مزاوج حقیقتده عقاب

نارله

نارله جذبک اولور عقدی عجب / دستنه تسخیر اولورسه عجوب
طین حکمتله یاپیلمز بو بنا / ایدر اجزاسنی تصعید هبا
کیمیا واقعه‌سی چوقدر اما / بری مشهوردر ایله اصغا
بو زمانه ایکن بر عیار / المش بر نیجه التونی غبار
ایدوب آمیخته چند اجزا / قومش ادنی طرامونه خطا
صاتمش اجزالیه بر عطاره / المش اولو جهله برقاج پاره
عرض حال ایدوب اوشهرک شهنه / المش وضع جبین درکهنه
دیمش ای پادشه عالمکین / بنم اوستاد فنونه اکسیر
اولیورسه قولکه حسن نظر / ایده‌یم کنجکی شاهم پر زر
شبهه ایلرسک اکر دلکیراز / کوسترم تجربه‌ئی باز
بر نمونه ایده‌یم سکا عیانه / کندو چشمکله کوروب حکله ایانه
بو سوزی ایشیدجک شاه کرم / میل ایدوب خاطری اولدی خرم
دیدی کوستر کوره‌یم صنعتکی / بیله‌یم مرتبه‌ٔ قدرتکی
یازدی بر دفتره برقاج اجزا / بر نیک اسمی طرامونه خطا
دیدی آماده ایدک بونلری چب / حاضرم کوستره‌یم سکا بو شب
شاه امریله سکردوب خدام / الدیلر جمله‌سی اجزائی تمام
اولدی لیک طرامونه خطا / ویدی اکسیر کرای ملکت آدا

طرامونده بونه جوده اعظم | کیمیا اولمز اولمسه آدم
شاه تأکید ایله ایتدی فرمان | که بولنمق کرک البته بو زمانده
بربرینه کیروب بخطا زان | آرادیلر آنی دکان بدکان
عاقبت دیدی بری بر اجزا | بنده وار آنی بیلم اما
کوتوروڭ بلکه بودر مقصودی | دخی یوق شهریمزده موجودی
کیمیاکر کوریجک دیدی بلی | بودر اکسیرک اعظم عملی
کیردی شاه حیاته بهار خانه | اوردی حیله کوروکن اجزایه
ایدوب اجزائی عمایه ائتلاف | فرق قلعیه چوکر زر صاف
بوتیه قیوب ایدوب استجلا | برسوبه که زری ایتدی پیدا
عقلک الدردی کوروب شاه جهان | دیدی تحسین ایدوب ای زر زمان
افرینلر سکا هم صنعتکه | فن اکسیرده اهلیتکه
لیک واری بونی تکمیله سبیل | طرامونی نیجه ایلک تحصیل
دیدی اول رند اکسیرنما | ایتمک استر سفر ملک خطا
اکا شاه دیدی نه سن کیمسن | غیری بیلمز بو ایشی سن ایلکن
دیدی فرمانک ای شاه جهان | ایده یم بو کله جانم قربان
ویردی اول شاه اکا چوق خانمان | ایلدی شهر خطایه ارسال
الدی اول کنجی او رند عیار | کلدیکی سمته ینه اتدی فرار

کیجه

کیجه نابل اولانه اکسیر نیدر | اول کیدر شهرکه کیدر دخی کلور
بو خبرله طولوب افواه جهان | اولدی خیران عقلای دوران
وار ایدی انده نکه بر درویش | تا ملک تجربه بسنده دل ریش
قنغی کون ایلیه براحمق | دفتره عادتی ایدی یازمق
کوروب اولدیغی شاهک تمثال | دفترک باشنه یازدی نیاهی
ایشدوب شاه انی ایتدی احضار | دیدی ای ناکس ناهشیار
سویله واقع می بو تحریر ایتدیکک | حقمه وارمی سنک اثباتک
دیدی بر فردک مجهول الحال | الینه یرمش ایکن مبلغ مال
ینه هیچ سمتنه عزم اتسونمی | عقل دانش بونی جزم اتسونمی
بو قدر مال ایله اول فرزانه | کلمز اول اوله مکر دیوانه
کینه دن خاطرینی خوش ایله | یازمق سنی انصاف ایله
دیدی شاه یا کلیجک نیلرسن | اول زمان یا نه جواب ایلرسن
دیدی شاهم وارانک آسانی | سنی بوزوب یازرم بن انی
هله بن بلدیکم ای جان پدر | علم اکسیر ایجق بو قدر
دخی اعلم وار ایسه بن بلمم | او در اعلام دکل الله اعلم
پیرک پندینی کوش کوهر تیه | دوشه جک درد دکلدر جیزه

در بیان ضر نقل کلام

ای سخنور کتاب الفت / ادب اموزی رسوم صحبت

اینمه صقن زنهار نقل کلام / اولمه یارانک کلام نمام

صانمه برفاعدهٔ دلالی / کیسهٔ کوشه کیرت اقوالی

اولمه رافع علم وسواسی / بیری برینه دوشرمه ناسی

دهنک اینمه ممرّ اقوال / دیمه بونلر سکا نقّال مقال

زمدن برمه کتورمه سخنی / ایله صندوق امانت دهنی

حسن دیندر دیری شامعنی / ترک لایلرنم ومالایعنی

نقل مجلس ایدر ایراث فساد / ویرر اسباب مخافاته کساد

قوپه رفتنه واشوب جدال / کاه اولور بلکه مؤدّی قتال

کیمده اوله متمکن بو صفت / اولور آوارهٔ کوی محنت

اولور امثال اراسنده مذموم / مغرس خلق شمار ایلر شوم

سارق معنی جاسوس پیام / دزد جایکر وکلای کلام

نقل ایدر مجلس بی صبر شکیب / ایتمسون کیمسه یه الله نصیب

خواجهٔ مسئله اموز ادب / دیدی مجلس امانتدر عجب

عجب صدیحیله اهل اسلام / ابع تحریف ترازوی کلام

بوغمازی بوش سبک سر اولور / که سخن نقلنه سرعتله صولر

نایتنه ججک اونوره تر / جز بن سویلدکجه طوره فر

نفسه

نفسنه ایکی نفس جبر ایدر مز / صدر اجلقده ده صبر ایده مز

بوشادر هرنه ابه عیباتک / باتی اشاغه ایدر انباتک

نه اشیدیسه انی نقل ایلر / برازنده کیسه سنده سوبلر

سرکه طلومنه بکزر تمام / جانلر اینجرسه اکر نقل کلام

جسمی الوده تحذر نماز / که اولور کوردیکی تحمله انباز

محنت تخیریدن ایلر وحضور / کیمدن کم تحم کونه اولور مسرور

ذلی قورتنه دهنی سرونک / ترنفده قوپر رشعلهٔ جنک

انی درکار ایدیجک انقاده / دوزر اول بیرینی ده فساده

طورمز نقلنی ایدنجه تمام / سرعتله ایدر اندنده قیام

نه بر مجلسده حادث اثر / انی ده هرنه اشتدیسه شمار

بوبله بوبله ایدرک نقل کلام / طولاشور اخشامه دک شهری تمام

طبعی بوعادتی بوکاری بودر / رونق نخبهٔ افکاری بودر

بر خصومت براغز اول بد اصل / نسل اولاده سورر اولمز فصل

ایکی فرقه هدف محنت اولور / صلح اولورلرسه ده بی لذت اولور

که دوشر ایندوکی افساد دله / ارالقده صانیلور کندی بیله

اخونده اتشی خود واو بلا / قتلدن فتنه اشددر ایدر خدا

یک اخبار حوادث نیجه خر / اکمش اغزنه قولاغن وقف خر

بازایدوب کوشکی اوانه ایچونه　　جانه ویرر بر خبر نا له ایچون

اونه قوناق بردنه اولاغ انیسه کزر　　اعور البتده نه حال ایسه خبر

کندی تهرینه کلن اخباری　　الور اچلمدن اول باری

صاحبی ایتمدن امرینه قیام　　اول یاپر دائرۀ شهره پیام

فرق قوناق عزلله نصبک جری　　نائل ذوق ایدر اول دربدری

کندی غفلتده اولالکم خود انه　　استماعندن اولورلر شادانه

کچنورلر زعملرنجه عقلا　　بری برندن ایدرلر اخفا

در دولتده اوایش خود نجر　　شایع اولمشدی نولمش کنجر

ایکی ای ایتمش اراده کذر　　بونده بونلر بونی قیمتلو صانر

بونبوا ایتمه در دولتده ظهور　　کوندن صد کونه انک کبی امور

کچنن طشره ده اهل تدبیر　　قائل اولمز بری البته نفیر

طرفه در بیخبر دان عالم　　نادر الحق بونی اکلر آدم

حمدله حمله ای جانم پدر　　سنده بو قدر بو صفتلر اثر

بنده امیدم او در که الله　　سنی بو غائله دن ایده آگاه

شرع ایله اولمیه سن آلوده　　دو جهانده اوله سن آسوده

صحت لازم حکمت طب

مؤمنه فرضدر ای روح روانم　　علم ادیانیله علم ابدان

طبدر

طبدر اقوای مهمات فنون　　انی منکر دکل الا مجنون

فنی محروسه که یوقدر انده حکیم　　یوق جواز اولمغه اولرده مقیم

فنی معمورده حکیم اولمیه طب　　تلفی نفسی اولور مستوجب

ایتمز اجرا او عقاقیر غذا　　مرض علته اسباب شفا

دینور آکا او طبیبه حاذق　　که اوله اسم حکیمه لایق

چوق فنونه کوره که محتاج طبیب　　هر برندن اوله برشئ نصیب

اولاحیث حکمت لازم　　نحو صرف عربیت لازم

هم مجرب اوله هم اهل کتاب　　اوله دانای خواص اعشاب

نبض دن ایله تشخیص عرض　　اوله سیماسی جاسوس غرض

طبع اجزای عقاقیری بیله　　کشور جسمده تدبیر بیله

ایده تدبیری تحری ایله علاج　　ایتمیه جهل ایله افساد مزاج

اوله مرضایه دلیل صحت　　اولمیه تقویه داء علت

ایده قانون ایله تدبیری دوا　　ایتمیه تجربه خلقی فدا

ایتمیه نشتر جهلی خونریز　　اولمیه راهزن عمر عزیز

شربتی ایلیه تسکین سواد　　ایده تعدیل طبایع اضداد

دینمز اول شخصه حکیم اولکه　　که اوله بی تجربه و بی تعلیم

خود بخود طبه اوکیم صالکدر　　نه طبیب اول مرض مهلکدر

هنطبیب فنی چوق تشخص غریب
بجنور کنزو خیالنده طبیب

المز اصلا نظره سقراطی
کندوسی شاکرد بیلور بقراطی

بجنور وضع حکیمانه ایله
اصطلاحات طبیبانه ایله

اکلدیغی چوغی اما که غلط
ترکلین دیر سنک اکز عجم فقط

اصطلاحات سوزیمغانر
شربتی حقنه یاپر اجزانر

رطب یابس سخنی سرتابا
بر بنک اصلنی بلمز اما

سوزلر اسنده صانز یارزجار
صانز اما که اسامی وبار

ظن ایدر مفرد اسنده کلمات
ویر مرکب دیه لر بو مفردات

دردی یا اقیجه و یا تیهر تدرر
فن حکمت اراده الندر

زعمی وار اوکونه فراهلندن
اولور خسته لری جهلندن

قنده کیم خسته کوره بی پروا
بایستور نبضنه اما بی حیا

قبضی فرق ایلیه فرلیندن
صفوه یی اکلیه فر خمرندن

الملمز فرق سفوف معجون
صانور افیونه دیوز افیقمون

ایدر انسانی مرکامت
بیتور عمر درختنه شکست

کورسه قاروره صانور طرفه
شاخ حجامی صانور کاسه آب

ویرر اسهاله مانی کشاد
قبضه امساکه ایلر امداد

رنج سوداده ویرر بادنجات
قانه الور قنیه کورسه برفانه

بدرر خسته یه بالقله لبن
قوقودرر دسره مسک ختن

رنج ویرر انسه سعاله تدبیر
بدرر نجار مزاجه انجیر

بدرر خسته حمایه عسل
درد چشمه اقیدرلر بصل

بویله بعض شمدی طبیبان زمان
اکثری جاهل احوال ابدان

اقتضا اتمیجک بوروتنن
تخته تجربه اتمه بدننن

اقتضا ایندیکی دم بی تأخیر
رای حاذقله ایله تدبیر

اتمه دعوی بولنجک اوستاد
وزن قیل رتبه استعداد

رنجه کافی سکا طب نبوی
طب شافی حکیم مصطفوی

معده یه دیدی نبی بیت الداء
حب حقنده دیری دائره دوا

ایله بو قاعده یه ایش تخار ر
اتمه زنهار بومقدار زیاد

ایله بر عضو محافظ بدنه
کرمسونه خصم مرض قصرتنه

فصل نیسانده کی فصادیت
اولدی مستوجب حفظ صحت

چهارشنبه کرک شرب دوا
عملی معتدل اولسونه اما

فصده سه شنبه دراروح روا
اللی درهم قدر اولسونه جریانه

حقنه لرینک نفعی کثیر
علل معده یه دفعه اکسیر

بونلرک اتمه وراسنه کذر
شربت خارده ایله حذر

حق سنی اتمیه محتاج حکیم
طول عمر ایله ویره طبع سلیم

مطلب لازم خیر دعا

حمد لله تمام اولدی سخن ایچه لم ادعیهٔ خیره دهن
حضرت حق سنی معمور ایتسون محصه دن خاطریکی دور ایتسون
اوله سن نخل له برخوردار ایده سن عمر طبیعتده قرار
خیر ایده حضرت حق انجامک اعتدال اوزره کچه ایامک
ویره سون الله سکا عمر دراز اوله علم وعمل ایله ممتاز
اوله سن قایم محراب صلاح بوله سن مرتبهٔ فوز وفلاح
اولمیوب خلقه وحقه مغضوب سنی الله ایده محبوب قلوب
مسلکک اوله رسوم آداب خلق سندن ایده لر شرم وحجاب
آستانک اوله مأوی سرور خانه دانک اوله ثنای حضور
جمع اولوب خانه که خیر برکت گیرمیه کیسه که مال رشوت
لقمهٔ زهر ربا یمیه سن نه گوزل بادهٔ هوا دیمیه سن
لشکر عون مددکارک اوله صانع کون نگهدارک اوله
اوله سن دغدغه دن آزاده اوله هر استدیکک آماده
رزق ایچون چکمیه سن رنج تعب نعمتک اولمیه محتاج طلب
ایریشه نعمت حق بی زحمت حاسدک گورمیه روی راحت
بوله سن نعمت بی سعی وعمل گوره سن راحت بی جنگ وجدل

احتیاج

احتیاج ایلمه سون دشنه لبت بخش ایدوب سن اوله سن با ادب
وهنک خواهش ابراز ایتمیه سن تکرینه غیره نیاز ایتمیه سن
کشف حال ایتمیه سن بی درده التجا ایتمیه سن نامرده
هرنه ایسه تعلق نظرک اوله آن ملتفت ما حضرک
غیرک اولسه نقدر شباهی بولنه سنده انک اعلاسی
باشیله چشم براتنک ایتمیه سن کمسه نک حالنه دهشت ایتمیه سن
قاینکه بولمیه دخل اوهام گوزلرک گورمیه گرد آلام
دوشمه اول محنته کیم آه ایده سن گورمیه اول حاله کیم اکراه ایده سن
کمسه دن چکمیه سن خجلت وبیم دستگیرک اوله ستار کریم
خاطرک اولمیه پامال ملال ایرمیه دولتکه دست زوال
هیچ خمیازهٔ غم چکمیه سن عمرک اولدقچه ستم چکمیه سن
سنکه میل ایلدیک گوهر اوله طبع اگر دل اوزادرسکه زر اوله
فتح اولوب مخزن گنج جیبک نقددن اولمیه خالی جیبک
اولمیه مصدر خواهش دهنک گوسترمیه نازیال سخنک
مالدن اولمیه خالی بوجانک ناردن اولمیه خالی اوجاغک
لطفدن غیریه دست آچمیه سن خلقه لطف ایلمدن آچمیه سن
لبک اولسون سخن اکرم دهنک ماشطهٔ لفظ نعم

چوق اوله مالك ایله اولادك ارته اولادك ایله حیوادك

مظهر موهبهٔ حق اوله‌سن ایو اولادده موفق اوله‌سن

كورمه درد سر و چشم و دندان اولمه محتاج حكیم دوران

خلعت عزت اوله دوشكده شاید عافیت اكوشكده

زیرا انكده اوله نوسن كام اوله‌سن نائل كلكشت مرام

وارهسن سیر كل و یاسمنه باغنه باغچه چمننه چمنه

ملك كارك اوله بادنسیم وقف اوقافك اله نازنعیم

اولمیه باغ دلك پژمرده كلمه دنیا اولمیه‌سن ازرده

خاطركی خصمی ویرانه ایچون جمله مستكارك شاهانه ایچون

دشمنك وارلیغه یا مالك اوله خلق پروانهٔ اقبالك اوله

كلمه دنیا كورمیه‌سن چین جبینز نوله‌وعن بلمیه‌سن آه و انین

دشمنك خنده حسرت كش اوله سینه‌سی بازده آتش اوله

ویر محبوب مهر تمكك دینه بلك هیچ كیرمیه‌سن بابینه

كلمه تنك اولمیه سینه حقی كورمیه لحتهٔ بلك وقتی

خصمیله محاكمیه كتمیه‌سن صحن عالمده كدر چكمیه‌سن

دائما صفح جمیل اتلیه‌سن خلقه سنك حقكی باغشلیه‌سن

وعونه كتمیه‌سن بی عزت خانه‌دنه چقمیه‌سن بی دعوت

دائما

دائما حق خدانه اوله‌سن جامه پوش سر و سامانه اوله

هر شبانكه بقیه‌سن شمع علا كیرمیه مجلسنه دور كسل

دسته بسته اوره‌لر حق آلك عیش عشرتله كچه ایامك

بایدوروب تازه‌به تازه جامه كهنه كیدرمیه‌سن خلق آمه

یا بكار سفلا اولمیه‌سن طعنه كاه عقلا اولمیه‌سن

بولمیه طعنه محل كمسه سكا دیمیه كمسه بو دوشمزدی اكا

آیلسون كوشلك كل خوطرب كوتنكا ولسون جیب خندهٔ لب

هر شبك قدر اوله هر روزك عید كورسك دولتله عمر مزید

چونكه بو الحجر قونلدی بابك
خیر ایده حضرت حق انجامك

ای یاره قادر و مسن کوزر

بر خصوص ایچون تحریرات واقع اولدقده مرکب
قلم ایله بیر سطرلرینه کتاب مرقوم یشهده
المقربون ایتی یازلسه بعنایة الله تعالی اول
تحریراتده مطلوب اولان خصوص وجود پذیر
اولور چوق خواص قرانده مجربدر

کوزنده دوکلمک استر نائب
قوری اهمیله ایش بیتمز
نا ایکیز صابونی سنک سور
صو قویجا پنجه کیر کیتمز

قطعه

توبه ایله اول ربه سن یا غافل
ارتکاب کناه ایدر ایدوب
نفع تریاقه اعتماد ایدوب عاقل
نا ایچر صو قدر زهر

ندکلی وار ایسه جرم و کناهک
نه درکاه خفانه اولمه حالی
اولوبدر رحمتی قهرینه غالب
اونی آره تقدیر جلالنده جلالی